

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

GREFVINNAN LOUISE MÖRNER I SIN SALONG PÅ KÅREHOLM.

LOUISE M. MÖRNER.

DEN 21:STA MAJ 1904 på morgonen sänktes flaggan på half stång vid säteriet Kåreholm i Östergötland.

Grefvinnan L. M. Mörner, f. Mörner, afled vid nämnda tid å sin fäderneärfda egendom, hvilken hon bebott i 69 år. Född 1815, ingick hon år 1846 äktenskap med den år 1888 aflidne bekante riksdagsmannen Grefve F. O. Mörner. — *Detta* i enkelhet den yttre konturen af den aflidnas lif.

Grefvinnan M. uppnådde ett högre mått af år än hvad som i allmänhet varder beskärtdt, och hennes långa lefnadsbana har varit välsignelserik för många. — För den man, med hvilken hon framlefde ett synnerligen lyckligt

familjelif, var hon en trofast och kärleksfull maka, för sina barn en moder som få.

På Kåreholm med sitt härliga läge vid Slåtbaken utövade hon städse den allra största gästfrihet emot släkt och bekanta, och de voro icke få. — Härmed fortfor hon allt intill det sista.

Med oegennyttig hjälp var hon alltid redo att bistå, där det behöfdes, och aldrig vädjade någon förgäfves till "gamla grefvinnans på Kåreholm" hjälpsamhet. Att här söka räkna upp de många tillfällen, vid hvilka hennes goda hjärta anlätades, skulle dock ej öfverensstämma med den aflidnas personlighet. Det bör emellertid ihågkommas, att det var genom grefvinnan M:s frikostiga bidrag, som läkarebostaden "Louisedal" vid Stegeborg vardt uppförd. —

Alltid blid och välvillig, öfverseende med andras brister och öfverläggande på hvilket sätt hon kunde vara det mest möjliga för alla, som stodo henne nära, kommer hon att saknas i vida kretsar.

Vid den gamlas bår stå nu såsom närmast sörjande: sonen grefve N. C. Mörner g. m. Margaretha Montgomery, friherrinnan L. Fleetwood, änka efter friherre Axel Fleetwood, samt grefvinnan Ebba Mörner, änka efter grefve G. O. Mörner på Sonstorp, samt barnbarn. — Dessutom skola alla de, som haft förmånen af den aflidnas bekantskap, med vördnad och tacksamhet minnas, hvad hon varit och huru hon ödmjuk, hjärtegod och hjälpsam räckte till för alla.

Frid öfver hennes stoft!

GAMMAL VÄN.

Från och med den 1 maj

äro

IDUNS REDAKTIONS- OCH EXPEDITIONSLOKALER

flyttade till

Drottninggatan 51, 1 tr. upp,

hvilket vi härmed ha velat meddela alla våra prenumeranter, korrespondenter, besökare och kunder.

SOMMARFERIER. SKISS AF
KARLA RÖNNE.

HON SATT framför skrifbordet i sitt lilla rum och rättade klassens profstilar i modersmålet och franskan.

Det var en het junidag, ej en fläkt rördes, icke den allra minsta lilla vindpust kom in genom det öppna fönstret. Sigrid Asker började känna sig tung i hufvudet, hon lade bort pennan och lutade sig tillbaka i stolen. Så satt hon en stund, det kändes så godt att hvila; hon var trött. Så trött och öfveranstängd af det trägna arbetet under den långa vårterminen!

Men nu var den ju också slut i det samma. Blott ett par dagar till avslutningen och sedan ferier.

Sommarferier! O, hur hade de icke talat om dessa och gjort upp planer hela våren, alla lärarinnorna vid skolan! Alla trängtade från stadens kvalm och damm ut i naturen, ut till landet att njuta af dess rena luft, blomsterdoft och fågelsång. De behöfde också väl hämta styrka och krafter under ferietiden, de hoppades att sol och sommar skulle ge själ och kropp ny lust och spänstighet, alla önskade komma bort från det instängda lifvet mellan fyra väggar.

Snart skulle de äfven bort allesammans, en hit, en dit, resa hvar åt sitt håll till skog och sjö, fjäll och dal.

Alla utom hon, Sigrid Asker!

Hon skulle ingenstans fara, måste stanna där hon var mellan de grå husväggarna, gå hela sommaren på de kvalmiga gatorna, lefva frihetens tid bland de sammanpackade höga husen, som missansamt stängde ute smekande sommarvind och höglå himmel.

Hur hon sparat och knogat och räknat för att få lite till öfvers på lönen och bli i tillfälle komma ut på landet en månads tid! Ut till skog och sjö, njuta sin sommarhvila i en frisk, härlig natur. Men hennes 60 kronor i månaden skulle ju räcka till så mycket! Sigrid Asker var faderlös, skulle dela sin lilla lön med mor och två små syskon. Det fanns ingen annan råd än att afstå och resignera och säga farväl åt alla de luftslott, hon byggt på hela vintern. Hon fick släppa krafvet på egen fröjd, egen njutning; hon hade ju ändå sitt hem, sitt lilla tarfliga, men så kära hem, och mor och Viktor och Tuttie.

Borde hon icke vara nöjd och slå de där resplanerna ur hägen — de kunde ju i alla fall icke realiseras.

Och så fick Sigrid tag i pennan igen och fortsatte arbetet med temaböcker och profstilar. —

Den gemensamma avslutningsfesten var förbi och man samlades hvar klass för sig för att få betyg och taga afsked. Sigrid Asker stod midt i skolrummet och tog i hand och sade farväl åt sina elever. Äfven mam-

morna kommo bort och yttrade några artiga ord om allt besvär fröken haft med deras barn.

Åh, så väl att det förfärliga pluggandet nu äntligen var slut! Så väl, att hennes flickor kunde få hvila sig riktigt i sommar! Och den tjocka patronessan på Sjölunda fläktade sitt upphetsade ansikte med ena handen, fullsatt af blixtrande ringar och seglade ut genom dörren efter en nådig nick.

Så kom konsul Dillner med fru, och konsulinna var helt älskvärd och tackade fröken Asker lite vårdslöst för allt hennes arbete med Ella. Men det var endast tomt, meningslöst prat, det förstod nog Sigrid. Inom sig var hon tvärtom missnöjd och förargad öfver att hennes dotter fått underbetyg i franska. Och hon som själf läst läxorna med Ella hela sista månaden bara för att få henne igenom! Nu hade hon haft allt det bråket till ingen nytta!

“Fröken är väl snäll läser upp Ella i franskan sedan i sommar“, läspade hon litet söt-surt, “nu får hon ju ha ett par veckors full frihet och hvila först. Men sedan, i slutet af juli eller så, får hon komma in från Karlsro ett par gånger i veckan. Kusken får skjutsa in; det blir ju besvär, förstås, men — saken kan ju inte ordnas på annat sätt.”

Konsulinna räckte fram två fingerspetsar, sade farväl och frasade ut till sitt eleganta ekipage, som väntade utanför.

“Men Hélène, kunde inte fröken Asker komma ut till Karlsro på några veckor i stället. Hon ser ut att kunna behöfva få lite landluft i lungorna, är så blek stackare.”

“Men hvad tänker du på! Bjuda henne ut till oss, ta en tråkig skolmänniska så där i familjen! Det skulle ju fördärfva hela vårt sommarnöje. Nej, där af blir då ingenting!” Och konsulinna knyckte på nacken så häftigt, att den eleganta pariserhatten kom på sned. Och konsuln fann för godt att inte orda vidare om saken.

Men Sigrid Asker stod alltjämt kvar uppe i klassrummet och sade farväl åt elever och mammor. Sist kom en fru, som Sigrid icke kände, men det var visst Anna Holms mamma, hon hade sett dem två tillsammans förut. Hon såg tarflig och gammalmodig ut i jämförelse med de andra fruarna i siden och sammet, spetsar och plymer — det märktes hon var från landet.

Lite blyg och tafatt kom hon bort och räckte fram handen.

“Tack, tack, kära fröken, för allt hvad ni gjort för min flicka! För allt besvär ni haft med henne, för all vänlighet och omtanke!” De grå ögonen sågo så rara ut, och det låg ett så godt leende kring den lilla landtfruns mun, att Sigrid kände sig helt varm om hjärtat.

“Må tro Anna har längtat och räknat dagarna den sista tiden! Det är ju också bra länge sedan hon var hemma! Och inte un-

derligt, om hågen drages mot skog och sjö och gröna ängar. Ja, fröken kan tro, det är härligt på landet nu!”

“Åh ja, jag kan tänka det!” Sigrid fick något af längtan i blicken.

“Och fröken skall gå härinne mellan stenväggarna och kväljas hela långa sommaren?” Fru Holm såg medlidsamt på Sigrid.

“Åh ja, det blir väl ingen annan råd för mig! Det är ju så dyrt med inackordering, eljes så . . . Det finns ingenting härligare än bo på landet om sommaren!”

Det for en tanke genom fru Holms hufvud. Den unga lärarinnan såg så klen ut, syntes så väl behöfva den stärkande landluften. Om hon skulle bjuda henne ut till sitt på ett par veckor! Det lilla vindsrummet stod ju ändå till ingen nytta och en person mer eller mindre i maten betydde ju icke så mycket.

“Snälla fröken Asker, om jag skulle våga! Vi ha det så enkelt och tarfligt hemma i Hörstad, men om fröken ville hålla till godo ändå och komma ut till oss till midsommar och stanna så länge ni har lust! Det finns en liten täck insjö och vackra bokskogar alldeles i närheten. Men det blir helt rätt och slätt, spickeskinka och grönsaker och filbunkar hvarje middag“, tillade hon och log ett skälmaktigt småleende.

Om hon ville!! Det svallade till en varm känsla i Sigrids bröst och hon fick en brinnande lust att taga den lilla frun i famnen och riktigt krama henne och säga, att en rarare människa fanns inte i hela världen — näst hennes mamma förstås. Men hon nöjde sig med att hårdt trycka fru Holms hand och stammade några ord om, hur glad och tacksam hon var. Hon kände sig djupt rörd öfver all den hjärtliga vänlighet och godhet, denna främmande kvinna visade henne, och tårarna kommo henne i ögonen. Den lilla lärarinnan var inte bortskaämd med vänlighet från sina elevs eller deras föräldrars sida, och detta kom ju också så oväntadt!

Och så tog fru Holm än en gång farväl af Sigrid Asker, som stod där och riktigt lyste af fröjd vid tanken på det väntade sommarnöjet. Det gjorde den goda själen riktigt godt att se, hur glad och lycklig den unga flickan kände sig öfver hennes inbjudning.

“Och så komma vi in och hämta fröken på morgonen midsommarafon! Så få småflickorna hjälp med att kläda majstången . . . Men kom ihåg, bara filbunke och skinka till middagsmat!”

Och så gick hon, den lilla solskenskvinnan, med det glada medvetandet att ha beredt en medmänniska en stor, stor glädje.

EKEN.

DU står så dyster, gamla ek,
som vore det blott vår på lek.
Bland blommig lönn och löfvad björk
är du ännu så tom och mörk.

Då andra njöto vinterfred,
du grymt af långa natten led —
det kalla mörkret sömnen stal,
och grenar krökte sig i kval.

När äntligen slummerron blef din,
du ville evigt somna in . . .
Men nu är allting ljusst och varmt,
och lifvet är ej mer så armt.

Ditt björkvif, skogarnas blondin,
med stammen svept i hermelin,

sin drottningsslöja redan bär
och väntar på sin hjärtans kär.

Och lönnen i sin hofmansrock
och barrombrynjad kämpaflock
och tufvans sippa, hedens ljung,
de bida nu blott dig, sin kung.

Så vakna ur ditt svärmod opp!
Det bästa skjuter långsamt knapp —
och tyngsta kamp är den beskärd,
som skall bli drott i vårens värld.

Och se — den hårda dvalan vek!
Nu bladkrönt står konungslig ek —
i hyllning susar skogens sal,
och häroldsropet göken gal.

HARALD JACOBSON.

ONKEL ADAM. 1804—6 JUNI 1904.

FRAMFÖR MIG ligger ett par årgångar af Linnéa från början af 70-talet. Jag har suttit och bläddrat i dem och sökt återkalla minnena från en tid, då dessa anspråkslösa små tidningslappar voro något af det käraste jag visste och tillfyllest för hela mitt

litteraturbehof. Och jag har läst de gamla sagorna om igen och många af de goda råd och maximer, som redaktionen med aldrig svikande tålmod sökte inpränta i sina små läsares medvetande. I den vemodsljusa försommarkvällen har jag så nått det Eden, som aldrig någonsin ett syndafall skall kunna beröfva barnafantasien, och om jag också ej fått komma in genom portarna, har jag i alla fall nått så långt fram, att jag kunnat se dit in och nicka igenkännande till några ansikten ur min barndoms vimmel af bilder och föreställningar. Jag har återsett prinsessan Törnrosa och trollet i Silfverberget och den förskräcklige jätten Peri-feri-leri, som spisade småbarn med samma goda aptit som ordentligt folk nygräddade hvetebrödsbullar. Men bland dessa öfvernaturliga bekantskaper har jag äfven återsett ett ansikte, hvars drag burit en mera jordisk prägel — ett ansikte, som jag visserligen ej heller någonsin skådat med lekamliga ögon, men som spelat en så viktig roll i min barndoms fantasivärld, att det nu kunnat stå för mina blickar med samma klara drag som de ansikten, jag dagligen såg kring mig i hemmet. Jag har återsett gubbansiktet med den hjärtevarma blicken under de buskiga ögonbrynen och med det ljusa leendet på läpparna. Och jag har icke kunnat bli fri från den föreställningen, att jag ovillkorligen någon gång måst ha suttit i knät hos den gamle och hört honom berätta sagor eller suttit bredvid honom i förmakssoffan och lyssnat till hans erfarenhetsrön och upplevelser, underfulla och fantastiska som sagoäventyret för en liten knäbyxparvel, som icke sett stort mera af världen än det territorium, som begränsades af ladugårdslängan och trädgårdsstaketet. Hur drack jag icke i hvarje hans ord och gladdes åt hjältedmodiga bedrifter, utförda i sagans eller verklighetens värld, men satt med ögat bräddadt af fasa

KÖP · F. PAULI'S
Electa
EAU DE COLOGNE.
ÖFVERTRÄFFAR ALLA ANDRA
i FRISKHET och ANGENÄM VÄLLUKT
· PRISBELÖNT MED FLERE GULDMEALJER ·

MELLINS FOOD

af Läkarekåren erkändt bästa näringsmedel för barn och sjuka.

Finnes på Apoteken samt hos Specerihandlarna.

PROF gratis och franco från Axel Lennstrand, GEFLE.

och med händerna trefvande hjälplöst efter beskärm, när den gode gamle onkeln talade om de onda handlingar, hvilka stundom kunna begås af samvetslösa människor eller troll.

Ja, är det icke ungefär så Onkel Adam nu står för dem, som växte upp under 60- och 70-talen och som skattade Linnéa högst bland gåfvorna på julbordet eller som i likhet med undertecknad finga ta henne i arf efter äldre syskon — ty många år efter det Onkel Adam slutat med Linnéa fortforo de gamla årgångarna att vara en eftertraktad läsning bland de små. Han var ens bästa vän, näst far och mor och kanske näst någon tant, som brukade ha konfektbitar i piraten, och man satte honom afgjordt framför syskonen, framförallt vid de tillfällen, då man bland nyheterna i postväskan äfven upptäckte Linnéa och det gällde att tillkämpa sig rätten att först läsa henne. Ingen förstod bättre att gissa sig till hvad som kunde intressera en världsmedborgare i de första tonåren, eller hvad det var för högtflygande idéer, som rörde sig i en åttaårings hufvud. Linnéa var oasen i läsläsningens öken, och Onkel Adam förstod att göra det lärorika lockande och roande, och om han också någon gång kunde göra sura miner, så var ens räddhåga måttlig, ty erfarenheten hade lärt en, att löjet i alla fall inte kunde vara långt borta. Kom någon och sade, att Onkel Adam var en berömd författare, så kunde man inte riktigt begripa det, ty man hade en gång klart för sig, att han aldrig kunde ha varit annat än en fryntlig, gammal onkel. Och när man sedan började läsa hans böcker och själf kunde konstatera hans rang som författare, vek i alla fall ej den bild, man bar inom sig, och det oakadt han nu ofta kunde göra intryck af att vara en knarrig magister, som alltför ofta och alltför gärna tog till riset.

När man nu i anledning af hundraårsdagen af Onkel Adams födelse företager en repetitionskurs i hans böcker — hvilka allt för länge fått stå orörda på bokhyllan — tycker man sig åter på hvar sida möta det välkända onkelsdraget. Ett drag af skalkaktig skämtsamhet och naiv rättskaffenhetsifver går nämligen igen i allt han skrifvit, och man tror sig här finna förklaringen till hans stora popularitet hos det uppväxande släktet. Han förblef själf i alla sina dar ett barn, ett godt och känsligt barn, som inte kunde höra talas om det onda i världen, utan att harmas och protestera — och hvem kan bättre fatta barnets föreställningsvärld än den, som själf äger något af barnets själ.

Skulle man inte kunna säga, att Onkel Adam började skriva för ålderdomen, fortsatte sin litterära kallelse som författare för mannaåldern och ändade den som ungdomens diktare? Hans diktnings första skede skulle då omfatta de skissartade skildringar, hvilka han med rik hand strödde kring sig i början af 40-talet och hvilka han sedermera utgaf i bokform under sådana titlar som: "Genrebilder" och "De fyra signaturerna". Han var under denna tid humorist framför allt, och om han äfven nu någon gång kunde snärta skinnet på samhällets älsklingsbarn, hade han dock ännu så mycken fördragsamhet med dem, att deras relaterade löjligheter och försyndelser mera väckte läsarens munterhet än harm. Han var en herre, som diktade i den lofliga afsikten att förströ en läsande medmänniska, en angenäm sällskapsbroder, som sett och lagt på minnet åtskilligt och som visste att berätta det på detta förtroliga och raljerande sätt, som alltid vinner gehör och applåd. Hur voro ej t. ex. sådana täcka eller uppslupna historier som "Trofast in i döden", "Tre smultron, tre kyssar" och "En folkfest" äg-

nade att väcka varma känslor och framkalla angenäma och muntrande taflor för blicken, när familjen satt samlad kring aftonlampan och hufvuderna föreläste den nye författaren, som kallade sig med den lustiga signaturen Onkel Adam. Här såg man lifvet sådant man i hvardagslag hade det omkring sig, smått och grådaskigt ibland, men också någon gång rätt småtrefligt och pikant, och här igenkände man typer, som man visste sig ha mött på gatan flerfaldiga gånger. Ty man hade hunnit tröttna på de s. k. fosforisternas såpbubblor och man längtade efter något nytt — och här var ju redan någon nytt. Och så kom det sig att Onkel Adam i en hast blef berömd och uppburen — han, som hade så öfverdrifvet blygsamma tankar om sin författareverksamhet, att han kallade sig själf "bönhas" och sin sångmö "sångmadam".

Men, som sagdt, hans alster under denna period funno nog merendels sin tacksammaste publik hos folk med grått i lockarna. Emeriti, som lyckats komma helskinnade undan kampen med tillvaron och som i följd däraf alltid kunde förfoga öfver en viss mr Pickwicks berömda glasögon, måste ha känt sig särdeles vederkvicka vid läsandet af dessa småroliga och oförargliga skräköpingshistorier — voro de icke lika välgörande som en god anekdot vid toddyglaset? — och för den mera bedagade delen af täcka könet fanns en liten portion älskvärdt skvaller, som nog inte behöfde ljuda för döfva öron. Onkel Adam var ännu mest bara en gladlynt pratmakare, som i känslan af egna skröpligheter icke hade mod att bruka riset, när han förargades öfver de andliga defekter, som vidlådde hans medmänniskor, och de brister, som vidlådde deras verk.

Men modet kom, och Onkel Adam vardt äfven en undervisande och tillrättavisande onkel, såsom det tillhör en rätt onkel att vara det. Han hade ett stort, varmt hjärta, som rymde medkänsla för allt och alla, och när han nu hade fått diktarens gåfva, hvarför skulle han icke använda den i det godas och det nyttigas tjänst? — ty att endast forma vackra saker för de mättes och de kultiverades bord, var något som i längden icke kunde öfverensstämma med hans åsikt om en allvarlig lifsuppgift. Ehuru innerst en fridsam och vek natur, blef han så en stridens man, som utan fruktan drog sitt vapen mot det lumpna och spetsborgerligt snedvridna och som isynnerhet ej sparade på anfallen, när det gällde att värna de "små" och föra deras talan inför de bättre lottade. Och under ett par decennier fortfor han att vara de förtrycktes förespråkare och de förtryckandes tuktomästare. Knappast en af hans romaner — och de utgöra en imponerande rad på bokhyllan — tillkom i annat än tendentiöst syfte och endast en profkarta på allt det, som var föremål för hans kärlek och tukt, skulle upptaga större utrymme än hvad planen för en liten minnesskildring tillåter. Han var femtiotalets August Strindberg, om också endast i lusten att granska samhället i sömarna, ty olikheten i temperament och begåfning tillåter ju eljes ingen jämförelse. Men han gjorde sig aldrig i likhet med denne skyldig till puerila öfverdrifter; han var så mycket filosof och själfanalytiker, att han visste fatta det inkonsekventa i att begära mera af andra än af sig själf, och han skrek aldrig ut sin förtrytelse i gallsyrade och elaka ord — ett stridsytt, som i gentillesse synes mig kunna täfla med kinesernas bruk af stinkpottor.

När man nu läser en bok från denna period i Onkel Adams produktion och undersöker den konstnärliga halten, händer det, att för-

Tvätt-Siden

till

Klädningar & Blusar

à 90 öre pr meter, tull och portofritt,
offerera

Schweizer & Co, Luzern S 6, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

fattaren får nöja sig med en ganska ofördelaktig dom, och att man ibland ej kan undertrycka ett leende, som är släkt med det, man brukar bestå vissa beskäftiga sedlighetszeloter. Ty det finns ingenting, som är dömdt att så snart skatta åt förgängelsen som tendensromaner, och det är icke alltid endast de diskuterade problemens förlorade aktualitetsvärden, som bär skulden därtill. Konsten att inblåsa en lefvande anda i sina språkrör är utomordentligt svår, och man måste ha en mera uppfinningsrik sångmö än Onkel Adams till sitt föfogande, om företaget skall lyckas. Åttioalet gjorde oss dessutom så bortsämnda på mårgfulla problemböcker, att endast det fulländade numera kan tillfredsställa våra anspråk. Men icke får man därför utan vidare affärda Onkel Adams gärning som litterär samhällsförbättrare! För att rätt fatta hans verk må man läsa något ur den dåtida litteraturen, exempelvis Blanche eller Emelie Flygare-Carlén, och domen skall utfalla till Onkel Adams favör. Ty vid sidan af Blanchés ytligt fängslande flux de bouche och fru Carléns skildringar från en idealvärld, som ännu ingen skådat med lekamliga ögon, verkar en bok af honom som en allvarligt tänkande mans ord, sprunget direkt ur hjärtat och framsgadt utan alla utsmyckningar. Man öfverser därför gärna med bristerna, och om man någon gång under läsningen tycker sig ha att göra med marionetter, hvilkas bevekelsegrunder och handlingar man inte riktigt kan bli klok på, glömmmer man detta för de ädla och upphöjda tankar, som de alltid ha ett rikt förråd af. Och man slår igen boken med den känsla af vördnad, man måste gripas af inför ett ärligt arbete i barmhärtighetens tjänst, och åter framstår för blicken den gode, gamle onkeln, som hade så många vackra och lärorika ting att förtälja, när man var en förhoppningsfull ungdom och läste Linnéa.

Om Onkel Adam som ungdomens diktare har jag redan talat, och jag vill endast tillägga några ord om honom i hans egenskap af läkare och privatman. Jag har då endast att hålla mig vid det, som jag hört berättas af dem, som kommit i beröring med honom, men allt detta har varit så enstämmigt prisande, att den bild, jag själf gjort mig af honom, fått en än rikare gloria. Ty sällan har man sett prof på sannare öfverensstämmelse mellan lära och leverne än hos honom. Liksom han i sina böcker aldrig tröttnade att beskydda de fattige och tillbakasatta, så var han äfven i dagliga lifvet deras vän och hjälpare och var som läkare outtröttlig i att lindra nöden i deras hem — gamla Norrköpingsbor, som minnas senaste koleraåret, kunna isynnerhet berätta rörande saker om hans nit och offervillighet under denna förskräckelsens tid. Han var med andra ord typen för en gammaldags riddersman utan fruktan och tadel.

GOTTFRIED KALÉN.

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

**Lanolin-
Sana-Tvål.**

Garanterad ren, neutral,
mild och öfverfet.

Bästa Barntvål!
25 öre st.

— — —

Grumme & Son
Stockholm.

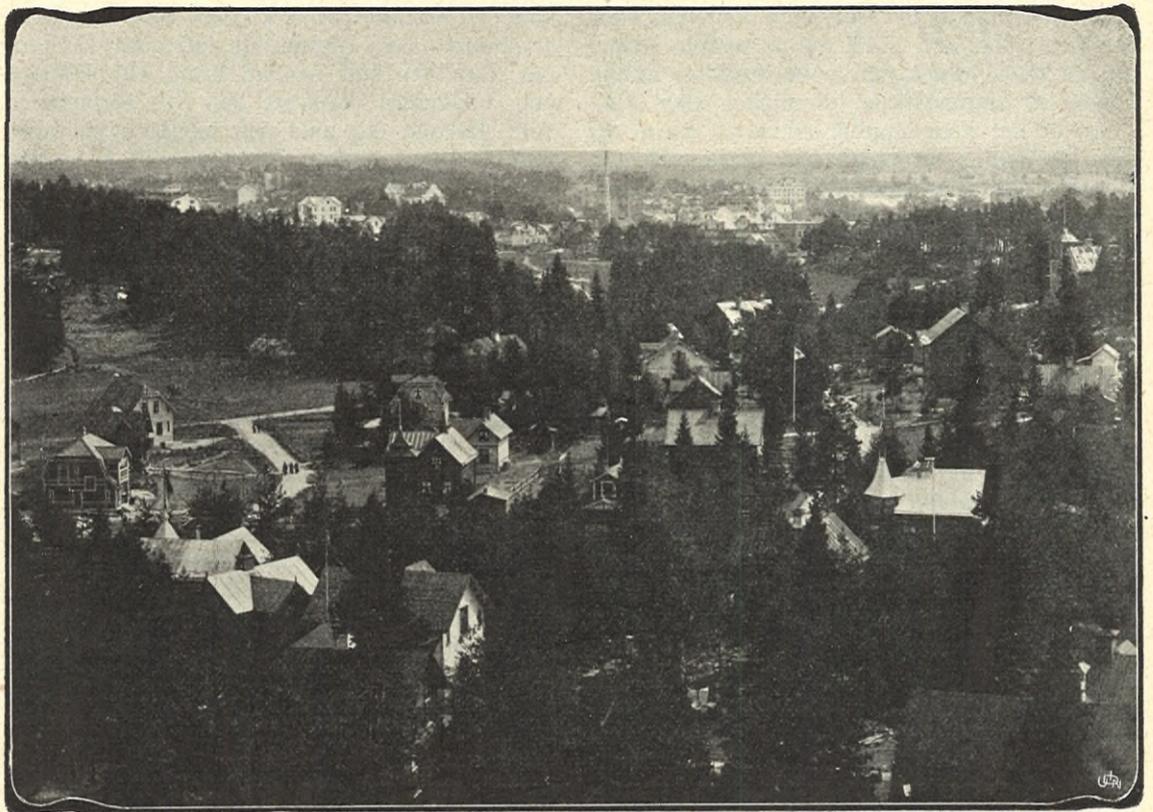
DEN TJÄNANDE SYSTEMEN.

SPÖRSMÅLET om våra tjänarinnor och deras förhållande till husmödrarna och omvänt: husmödrarnas förhållande till sina tjänarinnor har mer och mer blifvit en samhällsfråga af så stor betydelse, att den kräver hvarje tänkande kvinnas allvarliga uppmärksamhet. De ofantliga sociala omhållningar, som framkallats af den kroppsarbetande klassen till följd af ökad upplysning, stigande kultur och i sammanhang därmed stegradt missnöje öfver det jordbundna i dess ställning, har naturligen också öfvat inflytande på kvinnorna, enkannerligen våra hems tjänarinnor. Men som dessa unga kvinnor, ofta utgångna ur de fattigaste hem, sakna nödiga förutsättningar att smälta de moderna idéerna och i ropen på frihet och utveckling tro sig finna en uppmaning att tillfredsställa egoismen i sin natur, men ej känna att begreppet frihet äfven innefattar ansvar och förpliktelser gent emot deras matmödrar, ha många af dessa våra tjänande systrar blifvit våra hems fiender i stället för trogna och tillgifna arbeterskor, medan å andra sidan må erkännas, att en god del af våra fruor, oerfarna i konsten att leda ett hem och utan förmåga att förstå sina tjänare, ej äro utan skuld i dessa beklagliga missförhållanden.

Den gamla patriarkaliska åsikten, att hvarje medlem af familjen borde med omsorg och oegennyttia arbeta för det gemensamma bästa, har under tidernas lopp vikit för egoism och vårdslöshet med annans egendom, och föga hopp lär finnas, att det åno skall bli som förr; men nog skulle husmödrarna och tjänarinnorna, åtminstone till en viss grad, genom ömsesidig välvilja kunna komma hvarandra närmare, än hvad nu är fallet. Ännu vore det måhända en möjlighet att söka förena, hvad som söndrats, eller att hejda deras framfart, som predika split och klasshat mellan dem, hvilkas intressen ligga hvarandra så nära, men därtill fordras dock att husmödrarna göra något verkligt godt för tjänarna, så att dessa kunna se och förstå, att medkänsla finnes för deras ve eller väl.

Den skada, som redan åstadkommits, är ej så ringa, som mången, hvilken sitter i ett rikt och välbärgadt hem, kan tro; — i de fattigare, enkla hemmen, där mycket arbete måste utföras af alla familjens medlemmar och där de få sträfva hårdt för det helas bestånd, där har det nog redan försports, att stora, ofta oberättigade fordringar stört friden, och värre blir det säkerligen längre fram, i händelse icke något göres. —

Denna lifsfråga för våra hem har också redan lifligt behjertats, i det att ett antal husmödrar här i hufvudstaden sammanslutit sig under namn af *Sällskapet för ordnande af hemmens platsförmedling*, med uppgift att i möjligaste mån lika tillgodose såväl husmödrarnas anspråk på att erhålla pålitliga biträden i hemmen, som dessa senares behof af goda husmödrar och ett skyddande hem.

UTSIKT ÖFVER DUFBO VILLASAMHÄLLE FRÅN DET NYA UTSIKTSTORNET.

Igångsättande af en dylik förmedlingsbyrå kräver dock afsevärda penningmedel och är det sällskapets mening, att dessa skulle kunna anskaffas dels genom gåfvor och afgifter en gång för alla, dels genom årsbidrag, högre för husmödrar och husbönder samt lägre för tjänarinnor. Möjligen uppstående öfverskott vore meningen att använda till ett eller annat för tjänarinnorna gagneligt ändamål.

På samma gång husmödrarna härigenom uppfyllde en af sina plikter gentemot tjänarinnorna, vunne de ock ökade utsikter att erhålla passande biträden i sina hem.

Till förverkligande af denna plan har sällskapet redan för någon tid sedan utsändt inbjudan till för saken intresserade husmödrar, husbönder och tjänarinnor, som godkänna programmet, att genom tecknande antingen af årsbidrag, för husmoder minst 2 kr. och för tjänarinna 1 kr., eller af bidrag en gång för alla, stödja upprätthållandet af "Hemmens platsförmedling". Inbjudningen har redan rönt stor tillslutning och växer alltjämt.

Sällskapet utgöres af en styrelse samt stiftande och stödjande medlemmar.

Stiftande medlem är, förutom ledamöterna af styrelsen, enhvar, man eller kvinna, hvilken till upprätthållande af sällskapets verksamhet skänker större gåfva eller minst 50 kr. på en gång. *Stödjande* medlem är hvarje husmoder och husbonde, hvilken på en gång erlägger minst 25 kr. eller årligen betalar minst 2 kr., äfvensom tjänarinna, hvilken årligen erlägger 1 kr.

Ingen medlem må samtidigt tillhöra någon husmoders- eller tjänarinneförening med mot sällskapets uppgift stridande syfte.

Att initiativtagarnes plan är god och att mycket godt genom densammas förverkligande bör kunna åvägbringas torde ej behöfva dragas i tvifvelsmål. Men ett hufvudvillkor för dess effektiva genomförande är att det måste vara *mångas* allvarliga samarbete och en allmän opinion för saken, som skall skänka kraft åt företaget och leda det till den önskvärda framgången.

Intresserade, som önska närmare upplysningar, torde efter den 1 juli hänvända sig i bref, åtföljdt af porto, till föreståndarinnan för "Hemmens platsförmedlingsbyrå", adress: Östermalm, Stockholm.

ETT FEMÅRSJUBILEUM FÖR
"EGNA HEM".

ATT DEN nu så aktuella egna-hems-idéen redan vunnit fast rot bland de breda lagren af hufvudstadens befolkning, därom vittnar det flitiga villastadsbyggandet i Stockholms omgifningar genom för våra förhållanden synnerligen snabba resultat. Ett bevis härpå lämnade det lifskraftiga Dufbo, då det annandag pingst firade sin femåriga tillvaro som egna-hems-koloni.

Med förmiddagstågen hade en stor skara hufvudstadsbor funnit sig för att öfvervara festligheten, som började med gudstjänst i den ännu ej fullt färdiga kyrkan. Denna, vackert belägen på en skogbevuxen höjd, lofvar att i sitt färdiga skick förete en synnerligen tilltalande anblick. Sträfvan efter prydlighet i byggnaderna liksom lyckligt val af deras läge synes för öfrigt vara förhärskande bland detta samhälles kolonister, som ju äfven blifvit i hög grad gynnade af en idyllisk natur.

Efter gudstjänstens slut utfördes af skolbarnen sång i det fria, hvarefter man allmänt samlades på en backslutning vid foten af det nyigen uppförda utsiktstornet.

Här bjödos festdeltagarna på kaffe, under det en mässingssextett lät fosterländska toner ljuda från utsiktstornet. Municipalstyrelsens ordförande, hr John Axelson, rekapitulerade i ett kort föredrag det unga samhällets utvecklingshistoria. Här af framgick bland annat, att Dufbo villastad för närvarande räknar öfver 1,200 invånare och 140 villor. Talaren slutade med ett tack och ett lefve till bolaget "Hem på landet", som på ett synnerligen generöst sätt understött kolonisterna och bekostat flere af samhällets allmänna inrättningar. Nu på femårsdagen hade bolaget som gåfva till samhället öfverlämnat det ofvan omtalade utsiktstornet jämte 1,000 kr. för ordnandet af platsen däromkring.

Sedan ännu en af samhällets stöttepinnar, notarien Carl Alm, talat för bolaget, uppträdde lektor N. P. Ödman, som med vanligt gemyt å Dufbo-bornas vägnar framförde den för tillfället diktade visa, som Idun här nedan till alla egna-hems-byggares uppbyggelse är i tillfälle meddela. Att denna väckte stort jubel, därför borgar lektorns sedan gammalt kända kapacitet på den gemytliga diktningens område. Och att lektorns förhoppning, att visan skall fortleva under namn af "Dufbovisan", ej kommer på skam, tycktes det samfälliga instämmandet i refrängen angifva.

Under odeladt animerad stämning, hvarvid blandad körsång omväxlade med musik, tillbragtes ännu en timme eller så på festplatsen, och sedan man njutit af den härliga utsikten från tornet, afroppade småningom de främmande deltagarna, säkerligen medförande de angenämaste intryck af detta lyckade utslag af egna-hems-verksamheten.

SVEN ÅKERBLOM.

CEREBOS SALT: Användes i stället för vanligt salt. Det **Stärker Födan.**

Hos speccerister.

EN »EGNA-HEMS-VISA». AF N. P. ÖDMAN.

(Sjunges helst. Melodi: "När månen vandrar på himlen blå")

HÄR HA VI byggt oss små »egna hem»
På alla backar och gårdar,
Och re'n vi lärt oss att älska dem
Som intet annat i världen,
De äro fina, de äro snygga,
Där bo vi glada, där bo vi trygga
I Dufbo.

Ja, märk, hur stugorna rundt omkring
Stå fram så glada och ljusa
Mot mörka tallar, som slå en ring
Och vänligt öfver dem susa,
Och hur de skifta och hur de skina,
Båd' gula, röda och gredelina
I Dufbo.

Och nu på våren, när allt är grönt
Och allt i solskenet glittrar
Och blommor skimra på marken skönt
Och lärkan drillar och kvittrar,
Då är det ljufligt från Stockholm fara
Och i det landtliga hemmet vara
I Dufbo.

Och där verandor vi ha också,
Där man så trefligt kan sitta
En stund och hvila sig då och då
Och uppå utsikten titta,
Och se på skogen och se på bergen,
När solen kastar den gyllne färgen
På Dufbo.

Här på sin täppa kan den, som vill,
Ha ärter, kål och potatis,
Så att, om riktigt han bjuder till,
Han får det nästan som gratis.
Och mången också med stolthet visar,
Att han på tomten har höns och grisar
I Dufbo.

Och arrendatorn har tretti kor
Och åkarn hästar att hyra,
Och mjölken billig är — som jag
tror —
Och åkarns skjutsar ej dyra;
Men dock vi tro — det må ingen
klandra —
Att billigast är till fots att vandra
I Dufbo.

Ett namn så vackert har hvarje bo,
Och prydligt präntadt på stället
Hvad sägs om "Dufslagets", "Aftonro"
Om "Solhem", "Utsikten", "Tjället"?
Och huskvarteren så vackert alla
Man hittat på efter fåglar kalla
I Dufbo.

Och park och gåtor det ock finns här,
Jag nämner främst "Karlavägen"
Och "Kärleksparken", fast grodor där
Gör' vandrarn ännu förlägen.
Och vi ha "Högstig" och "Falkstig", "Örnstig",
Och kanske få vi till slut en "Björnstig"
I Dufbo.

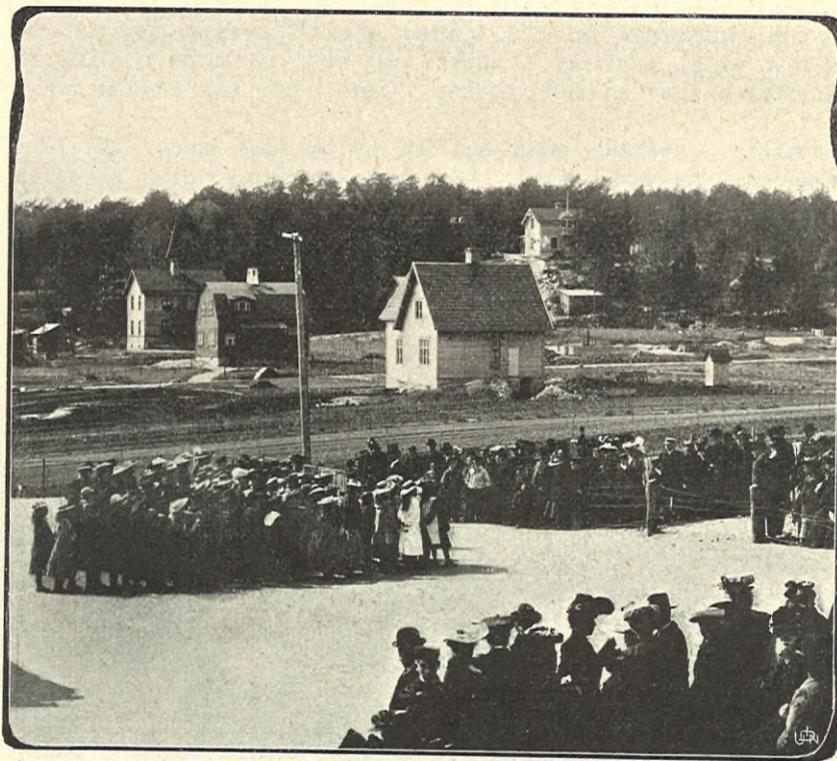
Ett skolhus ha vi så vackert så,
— Det af en herrgård har tycke —
Och postkontor med en låda på
Och telefon och så mycke',
Och vi ha Lötsjön, där man kan simma,
Och idrottsplatser, där barnen stimma
I Dufbo.

Och yrken finnas här alla slag,
Vi Sundbyberg hålla stängen,
Och "handelsboden" ni sett i dag
Och kanske ock "raksalongen"?
Men en ting fattas, som blott gör skada,
En krog — och däröfver ä' vi glada
I Dufbo.

För utsiktstornet på bergets topp
Byggmästarns hand vill jag krama,
Ty hvar och en, som dit klifver opp,
Får se ett stolt "panorama"
Med Sundbyberg och med hufvudstaden
Och Dufbovillorna hela raden
I Dufbo.

En präktig kyrka vi också ha,
Fast den ej ännu är färdig,
Den är visst enkel, men den är bra
Och Dufbo samhälle värdig,
Och ej ska' klockorna fåfängt ljuda,
När de till gudstjänst oss vänligt bjuda
I Dufbo.

Och nu för allt hvad vi här ha fått,
Som kan förljufva var lefnad,
Och för vår billiga egolott
Och för all ro och all trefnad
Vi nu få tacka, så godt vi kan det,
Det snälla bolaget "Hem på landet"
I Dufbo.

DUFBO SKOLBARN SJUNGA VID 5-ÅRSFESTEN.

BERTIL BOYS DRÖM. AF MALIN ÖDMANN.

DETTA ÄR historien om den underliga dröm, som gjorde Bertil Boy till en bättre människa och genom drömlandet visade honom vägen till hans rätta plats i lifvet.

Många skola nog kalla alltsammans en egendomlig slump och le åt dem, som tro på sann-drömmar och dylika barnsligheter; men hvar finnes väl den människa, som vågar svära på, att slumpen alltid gör skäl för namnet slump eller det hvardagliga, triviala sammanträffande af omständigheter, som vi i allmänhet förstå med detta ord?

Nåja, må det kallas slump! . . . men då den makt, som genom slumpen styr människornas

Wilh. Becker,

— Kungl. Hofleverantör. —

5 Malmorgsgatan, STOCKHOLM.

Ur sjukvårdsafdelningen:

Bräckband, af grått mollsk. o. ljust fårsk.	pr st. kr.	1: 85
Bräckband, med pelott med blå infattning	" "	2: 25
Bräckband, helt af ljust fårskinn era starka	" "	2: 75
Bräckband, anatomiska, ljust fårskinn	" "	3: 65
Bräckband, af glöeskin, smidiga	" "	3: 75
Bräckband, utan fjäder, anatomisk randpelott, med 45 mm. bred elastisk lifgördel och 25 mm. bred elastisk lärrem	" "	3: 85
Bräckband, för halfvuxna	" "	1: 85
Bräckband, för barn	" "	1: 40

Höger eller venster torde uppgifvas.

Dubbla bräckband af dessa kvalitéer betinga dubbla priser.

Priskurant franko på begäran.

öden och gör dem till lekbollar för sin vilja, när denna makt har kraft nog att genom en dröm förändra riktningen af en människas lif, — då är historien därom värd att läsas.

*

Bertil Boy sof.

Han låg på rygg med hufvudet tillbakaböjdt och handen slappt nedhängande. Andedräkten kom stötvist öfver de halföppna läpparne, och hjärtat slog med långsamma, dofva slag.

Allt mödosammare blef andningen, allt långsammare och tyngre blefvo hjärtslagen. De kändes i hela hans kropp, de ljödo som trötta steg i en uppförsbacke.

Klamp, klamp, klamp . . . Han gick uppåt vägen; dödstrött var han, och långt hade han vandrat. Allt var mörkt och tyst, men så hörde han en svag susning och märkte, att han gick genom en skog. Det lyste rött som eld mellan stammarne, skenet blef starkare och han stod med ens i skogsbrynet.

Framför honom löpte vägen i stark stigning längs den förfallna muren af en vidsträckt fruktträdgård, och högst uppe på krönet af backen aftecknade sig i skarpa konturer en stor, gammal byggnad mot den flammande röda aftonhimmeln.

Han stod stilla och såg på den, medan han hvilade sig. Där såg förfallet och vanvårdadt ut; väg-garna voro gråa af ålder, och på taket fattades åtskilliga tegelpannor.

Den friska, kyliga aftonluften svepte öfver panna och kinder, och han drog djupt efter andan. Men med ens kom det öfver honom en förskräcklig ångest; det gamla huset tycktes draga honom till sig med oemotsändlig kraft, och han kände, att han var väntad.

Mödosamt började han gå uppåt backen, men stegen blefvo allt tyngre

och tyngre, och fötterna tycktes växa fast vid marken. Ångesten blef honom öfvermäktig och med en stönande jämmer sträckte han armarne upp mot den gamla förfallna byggnaden, där man väntade honom.

En sista, förtviflad ansträngning gjorde han — och vaknade, badande i svett och med den vildaste hjärtklappning.

Det var redan full dager, men Bertil Boy steg inte upp; han vände sig bara åt sidan och låg länge orörlig, med vidöppna ögon stirrande uppåt det nedrökta taket. Fast han var fullt vaken, stod han dock ännu under inflytande af sin dröm, som fört hans tankar in i en fullkomligt ny riktning.

En helt och hållet ny idé hade arbetat sig fram i hans hjärna och bitit sig fast där. Den

var född af drömmen, och var själf egentligen inte annat än en dröm, men Bertil Boy ämnade förverkliga den.

Han vred och vände den på alla sidor, och ju mer han skärskådade den, dess naturligare syntes honom hans fantastiska plan.

Ingenting hade han att förlora, ingen skulle sakna honom, hela sin framtid hade han förstört genom sitt tanklösa, slösaktiga lefnadssätt, och de sista veckorna hade varit sådana, att man gjorde bäst i att försöka glömma dem.

Hvarför då inte stryka ett streck öfver det förflutna och vandra ut i världen, dit, där han var väntad?

Ty i sitt öfverspända tillstånd — följden af den sistförflutna tidens umbäranden — tviflade han aldrig ett ögonblick på sin dröm. Det gamla förfallna huset var i hans fantasi symbolen för den plats i lifvet, som han var kallad att fylla. Där var han väntad, och dit drogs han af en oemotståndlig makt.

Samma dag sålde han sina böcker och de få ägodelar, han ännu kunde kalla sina, letade fram sin gamla solkiga studentmössa och vandrade ut i världen.

FRÅN INVIGNINGEN AF »SVENSKA HERRGÅRDEN» PÅ S:T LOUISUTSTÄLLNINGEN DEN 9 MAJ. I MIDTEN ÖFVERSTE J. A. OCKERSON MED FRU, TILL VÄNSTER OM DEM DIR. C. A. EKSTRÖMER MED FRU, D:R LAGERSTEDT, MR D. C. NUGENT, SEKRETERAREN E. LUNDBLAD MED FRU. TILL HÖGER ING. A. WELIN, ARKITEKT F. ROBERG, FRU NUGENT, PASTOR RENHARD, MR KOHLSAAT, ARTISTEN SCHULTZBERG SAMT YTERST KONSUL VAAGE. FOTO FÖR IDUN AF ING. G. LINDMAN.

Månader gingo om, och det var höst, innan han nådde målet. Lång hade vandrigen varit, och mycket hade han pröfvat på. Händerna voro valkiga af grofarbete, men hyn var frisk och brun af sol och luft, och mössan var ny. Sin dröm hade han nästan glömt, men sitt mål sträfvade han oförtrutet emot: det att bli en

föll det honom in, att han kanske låtit dupera sig af en tillfällig likhet, ett slumpens gyckel-spel, och att han nu vandrade rakt emot den krassa verkligheten. För honom hade drömmen blifvit verklighet — eller verkligheten dröm.

När han kom ända intill huset, öppnades

verklig man, som med heder fyller sin plats i lifvet.

Då stod han en afton vid foten af en backe. Bakom honom låg den skog, han nyss genomvandrat, och framför honom på backens krön syntes en gammal förfallen byggnad, som med skarpa konturer aftecknade sig mot den flammande röda himmelen.

Aftonvinden strök svalkande öfver panna och kinder, han andades djupt och kände sig plötsligt fattad af en egendomlig spänning.

Liksom den gången i drömmen tycktes det gamla huset draga honom till sig, och han började hastigt vandra uppåt backen.

Han gick som i en dröm, och hela tiden gladdede han sig åt, att den förlamande känsla, som förra gången kommit hans fötter att likasom växa fast vid marken, nu hade gifvit vika och tillät honom att röra sig obehindradt.

Inte ett ögonblick

FRÅN VÅRKAPPLÖPNINGARNA PÅ LINDARÄNGEN VID STOCKHOLM. FOTO. FÖR IDUN AF A. BLOMBERG. LIVVET PÅ SADELPLATSEN. TILL VÄNSTER ERÖFRAREN AF 1:A PRIS OCH KONUNGENS HEDERSPRIS I ARMÉSTEPPLECHASE LÖJTNANT W. STÅHLE PÅ WORKINGMAN. I MIDTPARTIET H. M. KONUNGEN OCH RIKSMARSKALKEN VON ESSEN MED DAMER. LÄNGST TILL HÖGER M:LLE CLÉO DE MÉRODE.

den stora, tunga porten, och en man kom med springande steg ned för den breda stentrappan. Han var gammal och skröplig, med ovärdadt hår och något osäkert i blicken.

“Nu är han här, Josefa, äntligen är han kommen!” skrek han, sluddrande på målet i den ytterligaste upphetsning. “Åh, jag visste väl jag, jag visste väl jag, att han skulle komma tillbaka.”

Rösten slog öfver i ett triumferande skratt, och Bertil Boy kände sig sluten i ett par seniga armar. Ännu under intryck af sina fantastiska föreställningar stod han orörligt stilla, medan den andre fortfor att prata och öfverhoppa honom med smekningar.

“Gossen min, gossen min, så länge du har varit borta! . . . Men du kom till sist ändå . . . jag visste det nog . . . du måste

GRUPPBILD AF LUNDASTUDENTERNAS AMERIKAKÖR MED ANFÖRAREN FIL. KAND. A. BERG (X) I MIDTEN. (SE »TEATER OCH MUSIK».) A. BLOMBERG FOTO.

komma! . . . Josefa, Josefa, han är här, han har kommit! . . . Henrik är hemma!”

I dörren visade sig ett mörkt flickhuvud, och med skyndsamma steg kom en lång, smärt flicka ned för trappan. Blodet sköt häftigt

vid Bertil Boy.

Det var en forskande, egendomlig blick, en lång, allvarlig samvetsfråga, som i sig förenade tusende, och Bertil Boy kände det, som stode han inför sin domare.

uppåt hennes mörkhyade ansikte vid den märkliga synen, och hon tvärstannade.

“Du ser, att jag hade rätt!” började den gamle mannen med triumferande tonfall. “Han kom ändå, fast du inte ville tro mig. . . Åh, det var inte värdt! Inbillar du dig, att jag inte kan läsa i dina ögon? Tror du inte, att jag hela tiden har vetat, hvad du tänkt? Åhjo, åhjo! . . . Gubben är tokig, har du sagt för dig själf, och Henrik kommer aldrig tillbaka. Men nu ser du, att jag hade rätt, nu ser du! . . .”

Den unga flickan böjde sakta och tvekande på huvudet; så fäste hon sina mörka ögon

FRÅN VÅRKAPPLÖPNINGARNA PÅ QVIBERG VID GÖTEBORG. FOTO FÖR IDUN AF J. EDGREN. 1. PARTI AF SADELPLATSEN MED DEN KUNGL. LÄKTAREN Å BANAN VID QVIBERG. 2. SERVERINGEN. 3. PRINS CARL OCH PRINSESSAN INGEBORG, ÅTFÖLJDA AF LANDSHÖFDING LAGERBRING OCH KAMMARHERRE HOLTHERMAN, ANLÄNDA TILL KAPPLÖPNINGSBANAN. 4. FÖRSTE PRISTAGAREN I HÄCKLÖPNING LÖJTNANT E. MONRAD AÅS. 5. FÖRSTE PRISTAGAREN I SLÄTLÖPNING PREMIERLÖJTNANTEN GREFVE F. MOLTKE.

En häftig reaktion försiggick med honom, drömstämningen vek undan, och han förstod med ens det ovanliga i situationen och den pröfning, för hvilken han var utsatt.

Skulle han befinnas värdig?

Han höjde stolt hufvudet och mötte oförfärdt de forskande, mörka ögonen, medan hjärtat bultade af spänning.

Ett ögonblick betraktade de hvarandra oafvänt, och hon läste ett trohjärtadt löfte i hans gråa ögon och fast slutna mun; så flög en svag rodnad öfver hennes kinder, en sorgsen, menande blick träffade den gamle, som oafbrutet pratade och jollrade, och med utsträckta händer gick hon dem till mötes. Endast en svag skälfnings förråde hennes sinnesrörelse, då hon sade sitt: "Välkommen hem, Henrik!"

Den gamle var öfverlycklig; han pratade och skrattade oafbrutet, gestikulerade, berättade och frågade, utan att vänta på svar. Men plötsligt tycktes han få en idé, och med några hemlighetsfulla nickningar och blinkningar rusade han tillbaka in i det gamla huset.

Bertil Boy och Josefa följde långsamt efter. I den stora, skumma förstugan stannade hon och lade handen på hans arm.

"Han är tokig," — sade hon hastigt och tyst, "och han tror er vara den son, som han dref bort från hemmet för en ungdomlig förvillelse. Han kom aldrig tillbaka... gick till sjös och drunknade innan årets slut. Sedan den dagen har han varit så här... väntat och väntat år efter år med alltid lika lefvande hopp, och nu... nu tror han, att Henrik kommit åter! Ni är så lik hans gosse, sådan han var, då han gick, så märkvärdigt lik honom. Och nu vore det så synd att svika honom... han är så gammal, så olycklig och har väntat så länge..."

Hon tystnade upprörd och med ögonen fulla af tårar.

Bertil Boy räckte henne sin hand med en trohjärtad blick,

"Ni kan lita på mig," sade han enkelt, "Bertil Boy får vika för Henrik...?"

"Henrik Ekenblad!... Men ni, hur skall ni kunna... ni kanske har någon, som väntar er...?"

Han höjde på axlarna med ett vemodigt leende.

"Åh, nej! ingen väntar mig och ingenting försummar jag, men här finns en plats att fylla, — och jag skall fylla den redligt."

En fråga sväfvade på hennes läppar, men hon hann inte uttala den, ty uppe från öfre våningen ljöd plötsligt den gamles glada, jollrande röst:

"Min gosse, min gosse, kom upp nu! Alla lampor och ljus har jag tändt och silfverbägarna stå på bordet. Nu felas bara det gamla spanska vinet... tag upp vinet ur källaren, Josefa!... Jag har spart det för din skull, min gosse, för din skull! Jag har sagt åt Josefa: rör inte det spanska vinet, det skall sparas tills Henrik kommer hem. För jag visste, att du skulle komma, jag visste det säkert, fast Josefa ville inte tro det, hon... Åh nej, sade något gjorde hon aldrig, men jag såg det på hennes ögon, jag såg det på hennes ögon... Men kom nu, min gosse, träd in i stora salen och låt oss dricka en välkomstkål!"

Med en storartad gest slog han upp dubbel-dörrarna och bjöd den hemvändande sonen stiga in.

Det klara skenet från ljusen i kronor och lampetter kontrasterade egendomligt mot den röda aftonhimmelen, som kastade skarpa reflexer i speglar och kronglas och göt ett rosenkimmer öfver de gamla hvitlackerade möblerna.

Det spanska vinet blef druckat ur silfverbägare, och medan ljusen brunno ned i sina

stakar och aftonrodnaden gick öfver i gråkall skymning, berättade Bertil Boy sina öden.

För den gamle, som satt där i sin stol, slö och trött af vinet och den häftiga glädjen, tog berättelsen sin början den dag, då han stängde hemmets port för sin ende son. Det var Henrik Ekenblads historia han hörde, och hans stackars förvirrade hjärna ansträngde sig för att kunna följa sonen på alla hans irrfärder.

Men det var för Josefa Bertil Boy berättade. Hela sitt lif lade han fram för henne, men han berättade i förtäckta ordalag, så att den gamle inte skulle ana oråd. Och hela tiden satt hon där framåtböjd, med hakan lutad mot händerna och de stora, mörka ögonen oafvänt fastade på honom.

Han mötte oförfärdt hennes blick, och i hennes uttrycksfulla ansikte läste han hennes skiftande stämningar, då han beskref sitt slöaktiga lefnadssätt, sina förvillelser och slutligen orsaken, hvarför han dragit ut för att söka sig plats i lifvet och bli en ny och bättre människa.

Då han slutat, hade den gamle somnat i sin stol och ljusen flämtade i stakarna. Han reste sig och gick tyst fram till henne.

"Nu känner ni mig," sade han allvarligt, "skall jag stanna?"

Hon drog djupt efter andan.

"Ja, stanna... för hans skull, som har väntat så länge..."

Och Bertil Boy stannade och tiden gick. Det led allt mer på hösten, dagarna blefvo kortare, löfven föll af träden, och om morgnarna låg frosten hvit öfver marken. Naturen beredde sig till hvila, ljuset tynade bort, och dess exempel följdes af den gamle mannen i det stora, förfallna huset.

För hvar dag, som gick, blef han allt mera slö och kraftlös, det hopp, som hållit honom uppe i så många år, hade blifvit uppfyllt, hans väntan var slut och allt intresse för lifvet tycktes ha slocknat. Han försjönk så småningom i fullständig apati, och då man en morgon fann honom inslumrad för alltid, hade han redan länge varit död för världen.

Men det gamla huset hade inte följt sin heres föredöme. Under unga, starka händer gick det en förnygring till mötes, klara, nya fönster-rutor efterträdde de gamla solbrända, några missklädande luckor kunde inte längre upptäckas på tegeltaket, och i trädgården hade åtskilliga utdöda och förvuxna träd fått stryka på foten.

Henrik Ekenblad följde sin stackars gamle far på hans sista färd, men det var Bertil Boy, som vände tillbaka till det stora huset på bakkens krön. Och det var inte första gången han gick den vägen med oroligt klappande hjärta och ängslande frågor i sinnet.

För den återvändande sonen hade hemmets dörrar stått vidöppna, men Bertil Boy var en främling. För honom fanns kanske ingen plats.

Hade han varit mindre blind, så skulle hans steg varit lättare och hans sinne ljusare. Ty äfven denna gång var han väntad, väntad med oro och längtan.

Josefa stod vid ett af fönstren i salen, då han trädde in. Hon såg längre och smärtare ut än vanligt i sin eleganta, släpande sorgdräkt, och kinden hade en nästan hetsig rodnad, som förhöjde hennes skönhet.

Bertil Boy gick rakt fram till henne.

"Nu är min roll utspelad," sade han kort, och hans röst hade ett tonfall, som om han beslutat att göra upp räkningen så fort som möjligt,

"Jag har gjort, hvad jag har kunnat och fyllt min plats efter bästa förmåga. Men nu — är det slut, och jag skall väl fortsätta — min vandring..."

Han hade svårt att få fram orden och stannade nästan halfkvädf af sinnesrörelse och oro.

Skulle hon då ingenting säga, ingenting göra för att hålla honom kvar?

Det var hon, som hade att bestämma nu, hennes var alltsammans: huset, jorden, penningarne; hon var härskarinnan.

Men hon stod där så tyst med hufvudet bortvänt, och så började han tala igen. Röstten blef allt ifrigare, det lät, som om han velat öfvertyga henne om, hur riktigt och bra det var, att han for sin väg, men hela tiden kände han en stickande smärta i hjärtat.

Åh, hvad brydde han sig om det stora huset, hvad brydde han sig om de vidsträckta ägorne och alla pengarne! Aldrig hade detta förefallit honom så värdelöst som i detta ögonblick. Det var hennes kärlek han ville ha, han väntade på ett ord från henne och var för blind att inse, hur hvar och ett af hans egna ord stärkte henne i den tron, att han längtade ut i världen och intet högre önskade än att få lämna det gamla huset.

Heta tårar stego upp i hennes ögon, och läpparne började darra.

"Kanske det är bäst, att jag reser redan i dag?" slutade han med osäker röst.

Hon svarade inte.

"Josefa... skall jag — stanna?"

Nu fick han en halfkvädf snyftning till svar.

Blodet rusade uppåt hans kinder, och hjärtat dunkade hårdt. Så drog han henne intill sig.

"Är det sant?... Vill du, att jag skall stanna?"

Hon slog sina armar om hans hals, och det svaret var han nöjd med.

*

Bertil Boy hade nått sitt mål och genom drömlandet funnit vägen till sin rätta plats i lifvet.

UR DAGSKRÖNIKAN.

"SVENSKA HERRGÅRDEN" PÅ VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I S:T LOUIS invigdes måndagen den 9:de maj, på ett enkelt, flädrifft och likväl värdigt och högtidligt sätt, något som allt igenom utmärkt Sveriges deltagande i världsutställningen i S:t Louis. Omkring 200 svenskar voro närvarande och uttryckte sin för-tjusning öfver den magnifika lokal, som här bjuder hvarje svensk välkommen. Omkring ett dussin personer, klädda i nationaldräkter, väckte synnerlig uppmärksamhet och fotograferades från alla håll. Kl. 4 e. m. öppnade öfverste J. A. Ockerson, residerande kommissarie i S:t Louis och ordförande i amerikanska afd. af byggnadskommittén, mötet inne i stora salen och presenterade arkitekt Ferdinand Boberg, skaparen af detta "minnestempel", hvilken därpå på flytande engelska beskref, huru byggnaden kom att förverkligas samt öfverlämnade den till byggnadskommittén, hvarpå öfverste Ockerson svarade och bad honom bringa allas tack hem till Sverige, dess konung och folk. Därpå förflyttade man sig ut på planen, hvarst svenska flaggan under fanfarer och hurrarop lösgjordes af ark. Boberg och fladdrade i det klara solskenet öfver "den svenska herrgården" från en flaggstång högre än någon annan på hela utställningen.

VÅRENS KAPPLÖPNINGAR. Derbydagarna i Stockholm och Göteborg hafva i år följts med stort intresse från våra hästvänners sida. Hvad Göteborgslöpningarna vid Qviberg beträffar, hafva de denna gång varit föremål för än lifigare uppmärksamhet, enär de öfvervarits af prins Carl och prinsessan Ingeborg; det var nämligen första gången som hertigparet gästade sin residensstad.

Äfven från söndagens kapplöpningar å Lindarängen utanför Stockholm bringa vi några i flykten fångade situationer. Någon förklarande text till desamma torde ej behövas: bilderna tala för sig själfva.

VÅRFESTEN på Skansen har i år haft en dragningskraft, som denna populära högtid i flere år måst till dels undvara, nämligen ett soligt och varmt väder, hvadan det stora friluftsmuseet frekventerats lifligare än eljes vid liknande tillfällen. Äfven detta års anordningar ha utmärkt sig för mycken smak och fyndig

Använd JANSSON & C:os
KORSETTER

modell
INGEBORG

sista pariseracon, finnes i alla finare manufakturaffärer i Sverige.
Filialer: Stockholm, Göteborg, Malmö, Helsingborg.

SÖRMLANDSGÅRDEN PÅ SKANSENS VÅRFÄST. A. BLOMBERG FOTO.

arrangeringsförmåga, och bland intresseväckande nyheter är främst att omnämna tillkomsten af den sörmländska bondgården Söråker, som varit en af hufvudpunkterna för det frodiga folkklivet däruppe. Likaså har fru Hulda Garborg och hennes dansande kår väckt det lifligaste intresse genom de på annat ställe i tidningen i ord och bild omnämnda folkvisdansarne. — Som en ytterligare illustration till Skansens senaste vårfest meddelas här en bild af Söråkergården.

EN MINNESVÅRD öfver den berömda entomologen *Carl Gustaf Thomson* aftäcktes pingstaftonen å Lunds norra begravningsplats med en enkel högtidlighet i närvaro af en liten skara vetenskapsmän, studenter m. fl. Genom snillrika specialafhandlingar på skilda områden af entomologien och ett stort arbete öfver Skandinavien insekter vann Thomson i de stora kulturländerna och sent omsider äfven i sitt fädernesland en berömmelse som mycket få andra lundensiska vetenskapsidkare.

Den tre meter höga vårdan, som gör ett ståtligt och värdigt intryck, är huggen i ljusgrå granit efter teckning af skulptören *Sven Anderson*, hvilkens förut bekanta reliefbild Thomson, gjuten i brons, äfven pryder stenen.

Denna relief, som konstnären för några år sedan utförde i gips för sin porträttsamling af framstående universitetslärare, tillhör hans allra bästa arbeten, anmärkningsvärd för god och kraftfull karaktäristik samt fin detaljbehandling.

C. G. THOMSONS NYAFTÄCKTA GRAFVÅRD I LUND.

ning öfver hela vårt land af folkvisedansen. I all sin enkelhet och enformighet var den mäktigt fångslande och förunderligt stämningsfull. Sammaledes med den humoristiska "Kråkvisan".

Egentligen är det fru Garborg mycket emot att dessa gamla dansformer användas till förevisning — de lämpa sig ej för det, anser hon. Hon vill helst, att de på annat sätt skola föras in i de tusen hemmen dit de höra — särskildt på landsbygden. Alla, både unga och gamla, borde enligt hennes mening — liksom man gör på Färöarna — delta i den föga ansträngande ringdansen och således, oberoende af åldern, få känna dansens och sångens glädje. Ingen skulle få sitta och se på.

Häri må vi visserligen ge fru Garborg rätt, men icke förty kan man näppeligen tänka sig ett bättre sätt att introducera saken i vårt land än genom att ta upp den på Skansens sommarteater vid den allmänt besökta vårfesten.

När sångdansen försvann, glömdes också småningom dels en mängd visor fullständigt, dels större eller mindre delar af dem, som finnas kvar. På Färöarna däremot, där dansen fortgått, där ha de ofta ännu sina 2—300 vers, som lefvat på folkets läppar genom många århundraden. Sigurdskväderna t. ex. anses vara 800—1,000 år gamla.

Ett af dem hade nu d:r Ruben G:son Berg öfversatt från färöiska enkom för detta tillfälle, likasom äfven E. A. Karlfeldt öfversatt Ivar Aasens "stev" "Åka på isen hala", en skämtsam gisslande och utmanande växelsång mellan männen och kvinnorna.

En munter sånglek, upptecknad i Uppland af Alfhild Silfverstolpe, passade äfven väl i stycke med det öfriga, fastän antagligen af mycket senare datum.

Omväxlande med dessa intresseväckande gamla sångdanser hade man äfven nöjet att se Norges erkändt främste springdansare Jon Dahle från Bergen. Han dansade "Springaren" med fulländad smidighet och behag tillsammans med sin käreasta, Margit Grönaal, som äfven utförde sin andel i dansen vackert. I "Hallingen" gjorde han sina språng och kast med oerhörd kraft, men alltid kom han ändå ned på fötterna igen, mjukt och ljudlöst som en katt.

En angenäm bekantskap var äfven spelmannen Ole Otthovd, som behandlade sin "fela" med berömvärdt lugn, säkerhet, renhet och elegans, både i dansen och "slätterna".

En ny och lyckad fond var arrangerad på sommarteatern med en granskog, genom hvilken en stig med stängsel ledde nedför den höga bergväggen till scenen. När de dansande kommo parvis utför den branta stigen mellan granntopparna, gjorde detta en både målerisk och illusoriskt landtlig verkan, som väckte bifall hos den talrika publiken, som f. ö. gaf sina känslor luft genom applåder efter hvarje nummer.

Det är att beklaga, att fru Garborgs tid icke medger henne att fortsätta sin undervisning i folkvisedanser på flere orter i vårt land. men vi få hoppas, att den ungdom, som nu motagit hennes undervisning, skall känna sig förpliktad att föra den vidare och göra den så fruktbarande som den i sanning förtjänar.

ANN-MARGRET HOLMGREN,
F. TERSMEDEN.

FOLKVISEDANSARNE PÅ SKANSENS VÅRFÄST. A. BLOMBERG FOTO.

FRU ANNA SJÖQVIST.

KVINNLIG GULDME-DALJÖR. Svenska lifräddningssällskapet utdelade vid sitt nyligen hållna årsammanträde för första gången konungens medalj i guld för berömliga gärningar till fru Anna Sjöqvist härstädes. Fru S. erhöll medaljen för en dristig räddningsbragd, i det hon förra sommaren räddade en gosse från drunkning ute i skärgården. Det är första gången Svenska lifräddningssällskapet kunnat utdela medaljen till en kvinna.

FOLKVISEDANSER PÅ SKANSEN.

I FORNA TIDER brukade man sjunga folkvisorna till dans, icke blott i Norden, utan öfver hela Europa.

Fru Hulda Garborg berättar i sin ytterst läsvärda lilla skrift "Songdansen i Nord-Landi", att hon i Nationalbiblioteket i Paris sett en bild från 1400-talet, där franska bönder tydligen dansa alldeles som man ännu dansar på Färöarna, det enda ställe, där folkvisedanserna veterligen fortleva. Därifrån har fru Garborg hämtat dem tillbaka till Norge.

STIL! SKÖNHET! STYRKA! **Mölnlycke Möbelfabriks Utställning, 18 Birger Jarls gatan 18.** Rikstelefon 76 14. Allm. Telef. 76 14. Möbler såväl eleganta som enkla; allt i solidt och förstklassigt utförande. Sängar, Sängkläder, Mattor och Gardiner. Ritningar och kostnadsberäkningar upprättas beredvilligt på begäran. Egna Arkitekter och Dekorörer. Filialer: Göteborg, Malmö.

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS

Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS

Prima Tvätt-Tvål

S:T KNUTSGILLENA I SKÅNE.

Den 28 MAJ intogos högtidligen prinsarne Gustaf Adolf och Wilhelm i det gamla ärevördiga S:t Knutsgillet i Malmö. Det torde därför kunna intressera Iduns läsare och läsarinor att få veta litet om denna ända från den tidigare medeltiden i några skånska städer alltjämt fortfarande institution.

De äldsta Knutsgillena stiftades i Odense på Fyen och i Ringsted i Själland till minne af respektive konung Knut den Helige och hertig Knut Lavord, båda svekfullt mördade, den förre den 10 juli 1086, den senare den 7 januari 1131. Knutsgillen blefvo sedan allmänna öfver hela det dåvarande danska väldet, från Schleswig-Holstein i väster till Estland i öster. I Skåne ha dylika funnits på ej mindre än 7 ställen, numera dock blott på 3, nämligen i Malmö, Lund och Ystad. De öfriga 4 voro i Tornarp, Landskrona, Skanör och Falsterbo. Det har tvistats om de äro "kungliga" eller "hertigligen" Knutsgillen; Malmö-gillet har alltid ansett sig som ett "kungligt", och troligt är att äfven Lundagillet egentligen stiftats till åminnelse af det danska nationalhelgonet konung Knut den Helige, fastän det numera af praktiska skäl kommit att fira sin årshögtid på hans brorsons hertig Knut Lavords minnesdag, förr den 7:de, nu den 13 januari. Det forna gillet i Skanör lär ha varit helgadt åt hertigen. De skånska Knutsgillenas ursprungstid kan ej bestämmas, litterärt omtalas Malmö S:t Knutsgille först år 1360 i Valdemar den IV:s privilegier för staden, och det har protokoll från 1400-talet. Men det har antagligen funnits långt förut, ja, sannolikt från 1200-talet; en skråordning för det nu försvunna Skanörsgillet lär ännu finnas i behåll och vara daterad år 1256. I Skanör tyckes en general-synod af samtliga Knutsgillenas åldersmän ha brukat årligen hållas för gemensamma angelägenheters afgörande.

Redan greker och romare kände till motsvarande fria föreningar ("sodalitier"); de germanska och nordiska gillena antagas ha haft sina närmaste förebilder i England. Knutsgillena hörde till den grupp bland de medeltida gillena, som kallas "skyddsgillen" till skillnad från "yrkesgillen". De senare hade hufvudsakligen fackintressen att bevaka, de förra samlade folk af skilda klasser, män och kvinnor, samt hade allmänt kamratskap, inbördes hjälp och sällskapligt umgängesliv till sina uppgifter. På bägge grupperna satte medeltidens religiösa lifsformer sin prägel, hvarpå bland annat de obligatoriska skålarne för skyddshelgonet vid samkvämen bära vittne. Stadgarne för gillena kallades "skrå" eller "skråordning" och finnas kvar, för Lund och Malmö i upplagor från respektive 1500- och 1600-talet, för andra nu försvunna gillen från ännu mycket tidigare skeden. Lunds och Malmö gillesstadgar datera sig från öfvergångstiden, då katolicismens makt var bruten i Norden och den nya läran höll på att rotfästa sig. Det var en hård prøfvotid för skyddsgillena med deras katolskt färgade ritual och ceremonier och flere bland dem gingo under eller förvandlades till skyttegillen. Det var troligen vid denna tid det stora ordens-tecknet, "dufvan" eller "papegojan", infördes för att vid skytteprisets öfverlämnande hängas om halsen på "fågelkungen".

Nu användes den vid receptionsceremoniet. Hvarje nyinträdande får en liten silfverdufva att fästas på bröstet och bjuds en välkomstdryck ur den gamla

silfverpokalen; hvarje Knutsbror har rätt välja en Knuts-syster, som intages i gillet på liknande sätt. I de gamla skråordningarne talas mycket om ömsesidigt skydd och kamratlig hjälp till och med mot en brottslyg broder, om sjukvård och begrafningsfölje, om skiljedom i tvister o. s. v. Knutsklockan i kyrkan ringde bröder och systrar hop till andaktsstunder, rådplägningar och fester och följde med sin klang deras kista till det sista hvilorummet. Noggranna bestämmelser förefunnos äfven om ordning och skickligt uppförande, bestämmelser, som äro ganska talande sedemålningar från en mindre förfinad tid än vår. "Åldermän", "stolsbröder" och "gårdemän" (eller ordförande, bisittare och skaffare) äro gilletts ämbetsmän, någon gång omtalas äfven en "skråherre" eller "skråprost" såsom funktionerande. Samtliga svenska konungar från Carl XI till och med Oscar I ha låtit upptaga sig i S:t Knutsgillet i Malmö. Vi önska de båda unga furstarne lycka såsom Knutsbröder och att följa i så värdiga föregångares fotspår.

A. O. L.

ETT NEDGRÄFDT PUND.

MIDDAGEN var slut — damerna sutto småpratande i salongen under det herrarna hade dragit sig tillbaka till rökrummet för att i lugn och ro njuta af sina cigarrer.

"Nu skulle det vara bra roligt att få höra litet musik — kära fru Eckert, spela ett stycke för oss, ni är säkert den skickligaste utaf oss". Uppmaningen kom från en äldre dam med blidt och vänligt utseende.

"Skicklig jag! — Som ej tagit i pianot på ett år eller kanske än mera — de där talangerna höra till flicktiden — en musikidkande fru är något ovanligt".

"Det var besynnerligt", invände den äldre damen, "ni har ju, efter hvad jag hört sägas, offrat ofantligt mycket tid och pengar på musik. Vet ni, fru Eckert, jag har till och med hört er far yttra, att han ämnade skicka er utrikes för att ni skulle kunna få utbildning i talang".

"Nåja, det var på den tiden", sade fru Eckert skrattande, "men nu har jag hem och man och barn samt en hel hop att tänka på. För öfrigt har jag mist lusten för musik — fasar vid blotta tanken på att nödgas knoga igenom en hel Beethovens sonat och kan rakt ej begripa, hur jag kunde ha mod att spela tre långa timmar om dagen förr. Alla mina frubekanta säga detsamma som jag — de ha aldeles lagt bort att idka musik".

"Äktenskapet måste i så fall vara en institution för idel omusikaliskt folk", utropade skrattande en lång ogift dam af obestämd ålder — "intet under då, att det alltid blir så disharmoniskt", tillade hon "sotto voce".

Den unga frun lät sig ej bekomma, utan vände sig till sin granne, frågande:

"Inte sannt, fru Verner? Är inte vår tid tillräckligt upptagen ändå — visiter, promenader, förenings-sammanträden och' — — —"

"Och matlagning", afbröt den ogifta damen ironiskt.

"Nåja, man får ju alltid ha reda på, hvad kokerskan ämnar sätta fram på bordet, äfven om man ej går i köket från morgon till kväll — och så är det ju barnen".

"Just för deras skull, tycker jag ni ej borde lägga bort er musik, min bästa fru Eckert", sade den äldre frun allvarligt ni, "kunde ju vara en sådan praktig lärarinna för dem — om de nu skola spela".

"Visst skola de det. Lilli visar allaredan stora anlag — hon får väl ta' upp sin mors mantel — Men snälla fru Braune, ni menar väl ej, att jag skulle ge dem lektioner själf?"

"Hvarför inte? Bör det ej vara en mors käraste plikt att göra sina kunskaper fruktbarande på sina barn?"

"Nej, det skulle då Carl aldrig tillåta, och inte mina nerver heller. Spela med barn! Gud ske lof att det finns andra, som äro villiga att åtaga sig den saken — för öfrigt blefve det ingen reda — flickungarna skulle aldrig komma från c-dur-skalan och jag skulle blifva gråhårig på kuppen".

Fru Braune svarade ej, hon hade ju ej med saken att skaffa, men i sitt stilla sinne beklagade hon att så mycken tid offras förgäfvos och så mycket penningar kastas ut till ingen nytta och att så många öron pinas af skalor och öfningar, blott för att det måste så vara — blott för att musiken anses vara en viktig faktor i den unga flickans uppfostran — vare sig hon nu har anlag eller ej.

Och så kom hon ihåg alla de skymningsstunder i hennes eget hem, då de nu uppvuxna barnen suttit omkring pianot och lyssnat till "mors" gamla välkända melodier. Hon ägde ingen teknik, ingen fingerfärdighet — hade aldrig i sin egen ungdom fått tillfälle att öfva

sig annat än på de korta fristunder, som bestods mellan arbetstimmarna, men det lilla hon kunde, hade hon använt som ett medel att förljufva hemmet, och genom de enkla tonerna hade hon talat till sina barns hjärtan oändligt många gånger.

Så serverades kaffet och den doftande bruna drycken förde det allmänna samtalsämnet såväl som fru Braunes tankar in i en annan strömfåra.

EGO.

FRÅN IDUNS LÄSEKRETS.

BEFORDRAR SKOLUNGDOMENS OBLIGATORISKA KYRKOGÅNG DESS RELIGIÖSA KÄNSLA?

DenNA FRÅGA gör jag mig ofta, då jag ser den unga, lifliga skara, som söndag på söndag samlas på sina bestämda platser till högmässogudstjänsten, och ännu mer tränger sig detta spörsmål på mig, då jag under predikans gång ser barnens otåliga rörelser och tusen hemlighetsfulla försök att på ett med deras sinnen mera öfverensstämmande sätt fördrifva tiden.

Tvifvelsutan bör ungdomen bibringas aktning för hvilodagen och intresse för andliga ting, men måste detta tvång ej snarare skrämmer än drager dem?

Det blir en skenbar aktning de ådagalägga, ty *plikt-skyldigast* intaga de sina platser i kyrkan, under det de obundna tankarna tumla omkring på de mest skilda områden. Visserligen synes en och annan med knäppta händer och orubbligt allvar bjuda till att följa prästens ofta allt för invecklade utläggning af dagens text, men då det efterlängtrade "Amen" uttalas, då draga äfven dessa en lättadens suck och de förnöjda anletena skvallra otvetydigt om att detta ord för dem, lika väl som för deras mera otåliga och lifliga kamrater, är liktydigt med befrielse från ett pålagdt tvång.

En hvar vet, huru noga man måste följa en bevisföring för att kunna förstå den. Tappar man ett ögonblick tråden, slappas intresset och resultatet blir otillfredsställande för alla parterna. Är det icke för mycket begärdt af barnen att de, uppmärksamt och med odeladt intresse, skola följa en hel lång predikan, hvars innehåll de på långt när icke förstå?

Det skrymteri, som de sättas i tillfälle att utöfva i kyrkan, synes mig snarare demoraliserande än uppfostrande.

De hafva ännu ej känt den andliga hungern och kunna, i de flesta fall, ej heller smälta den andliga spis, som där påtvingas dem.

Kunna skolgudstjänster, hvarvid dagens text behandlas på ett efter barnens andliga ståndpunkt afpassadt sätt, icke anordnas, så må, synes det mig, hvarken präster eller målsmän pålägga barnen tvånget att in corpore infinna sig vid de allmänna gudstjänsterna. Låt dem följa föräldrars och målsmän dit eller gå, då de själfva känna sig manade därtill.

Deras religiösa känsla och andliga utveckling ledes bäst i hemmet eller i skolan. Hvarje barn särskildt kan där nås af de gudomliga sanningarna och få intresset väckt för det andliga lifvet. Hvad prästen däremot talar från predikstolen gäller "församlingen"; det individuella däri kan barnasinet, i de allra flesta fall, icke fatta.

Ett obligatoriskt beivande af gudstjänsterna förtar också den upphöjda, allvarliga stämning, som det bör medföra, och ger barnen aldrig tillfälle att känna verkligt behof af dessa högtidsstunder.

"Att tänka på religionen endast som på en själfskrifven sak", säger en engelsk författare, "är det största beviset på bristande religiös känsla."

XELA.

FLICKAN, SOM KUNDE BAKA TUNNBROD. FÖR IDUN AF CHICOT.

(Forts. och slut.)

"ALLELES som ni vill." Att bli ställd rent af gementot det faktum, att ingen kände den andre förorsakade en känsla af tvång mellan dem. Hon tog upp sin "kråka" och satte på sig den, som om hon varit i begrepp att gå. Och ehuru hon icke reste sig, vände hon ansiktet ut genom dörren, så att kråkan dolde det för honom — och det var ett sådant vackert ansikte!

"Hör på," sade han efter en af dessa pauser, då lifvet stundom svänger af och an i ödets vägsåkalar, "jag ville inte göra er ledsen. Jag skall säga mitt namn, om ni vill det."

"Jag är inte så angelägen," sade hon. En af hennes bruna händer for upp och drog kråkan ännu längre fram. "Är det sant," frågade hon, "att mr Collister vill gifta sig med den flicka, som kan baka godt tunnbröd?"

Karlen formade sina läppar som om han ville hvissla, men höll upp. "Ja," svarade han, sneglande på kråkan. "Det är sant."

Hon vände sig och öfverraskade honom. "Jag kan baka godt tunnbröd," tillkännagaf hon.

"Ni?" utropade han.

"Ja," svarade hon skarpt. "Hvarför inte? Det är ingen så stor konst."

"Men" — han gjorde en paus, mötande hennes trotsiga ansikte med tecken till obehag — "men kom ni hit för att säga detta?"

"Ni har hört mig säga det," återtog hon.

Han reste sig och stod bredvid henne, seende hvarken på henne eller på fälten eller på den omgivande skogen, utan långt öfver dem alla möt de första tecknen till rosfärgen på molnen i väster. Han förekom mycket hög, när hon såg upp mot honom, och ansiktet var mycket allvarligt. Hon hade glömt för länge sedan hans bara fötter och trasiga dräkt. "Så att det menas," sade han långsamt, "att ni kom hit för att erbjuda er att giftas med en man, ni aldrig sett?"

Hon svarade icke på ett ögonblick, och när hon gjorde det, var rösten säker. "Nej," sade hon, "jag kom hit för att omtala, att jag kunde baka tunnbröd. Ni behöver inte förebrå mig, för att han sagt, att han skulle gifta sig med den flicka, som kunde det."

"Men ni ville gifta er med honom?"

"Jag tillstår det, om han ville fria till mig."

Karlen såg ned för att möta hennes ögon, men träffade blott kråkan. "Hvad skulle ni göra det för?" frågade han. "Ett skämt?"

"Ett skämt," upprepade hon. "Ja visst, ett skämt."

Han närmade sig henne och lade handen på hennes axel. "Se upp en smula," sade han, "jag vill se, om det är ett skämt eller icke."

"Jag sade ju, att det var så," svarade hon så lågt, att han måste luta sig litet närmare för att höra riktigt.

"Det är inte nog," sade han bestämdt, "ni måste se upp i mitt ansikte."

"Jag — vill inte!" förklarade hon.

Han stod, betraktande hennes nedböjda hufvud. Det sken något visst i hans ögon och hans tunga var färdig att säga: "du måste." Men han stramade ihop läpparna och höll sig. Flickan satt alldeles stilla, utom ett ryck då och då i bröstet.

Han såg bort till den ödsliga tallskogen, hvilken kunde komma en att falla på underliga tankar. "Vi ha inte känt hvarandra synnerligt länge," sade han till sist, "men för några minuter sedan tyckte jag, vi kände hvarandra ganska bra, och kanske har ni inte en bättre vän än jag i denna öfvergifna håla. Vill ni säga mig, hvarför ni vill gifta er med Collister?"

"För hans pengar," svarade flickan kort.

Hans ansikte mörknade, som om han inom sig förbannade Collisters pengar. Men hon såg icke upp och han sade ingenting, förrän han kunde tala lugnt. "Är detta riktigt rätt emot Collister?" frågade han. "Han nämnde om att gifta sig med någon flicka, som kunde baka bra tunnbröd, men jag antar, att han inte ville göra det med mindre än att hon tyckte om honom litet också."

"Jag — tillstår — kanske jag tycker om honom lite," förklarade flickan, "och jag var säker om, att han skulle tycka om mig."

"Det är just det värsta i saken," mumlade mannen, "jag är säker på, han skulle tycka om henne."

Efter att ha dolt ansiktet så länge, tittade flickan nu upp och var öfverraskad öfver att se honom så fundersam. "Ni har varit riktigt snäll mot mig," sade hon vänligt, "och jag tror jag inte bryr mig om — kanske jag bör säga er, hvarför jag egentligen kom. Jag — jag ville inte vara stygg mot mr Collister, och om ni anser det inte är rätt, ska jag inte omtala för honom, att jag kan baka tunnbröd; men" — hon mötte hans ögon bedjande — "om jag inte gör det, så vet jag inte, hur jag ska ställa mig."

"Hvad är det för fel?" frågade han. "Har ni inte något hem?"

Hon log tappert, så att det var sorgligt att se hennes ansikte. "Inte nu längre," sade hon. "Jag har alltid haft ett mycket bra hem, men pappa dog — bara förra veckan. Ni och mr Collister kände honom och han har ofta talat om er. Han var Noel Seymour från Castauplay."

"Noel Seymour — död?" utropade karlen. Alla hennes lätta ord talade med honom om ömhet nu, då han visste, att hon yttrat dem med svidande hjärta. "Men Seymour var en kreol," tillade han, "och ni är det inte."

"Min egen mor var amerikanska," svarade flickan, "och jag lärde mig tala af henne förrän hon dog, och min styfmoder är amerikanska också." Hon stannade en stund för att försöka le igen. "Min styfmoder tycker inte om mig. Hon vill inte låta mig stanna hemma längre. Kunde ni vara så elak?"

Han lade handen på hennes axel. "Ni stackars barn!" sade han. Pratet kom också in till farmen, och han påminde sig en grym historia han en gång hört om Seymours hustru. Detta gjorde, att han trodde allt och mer än hvad flickan berättat. "Stackars barn!" sade han åter, "ni har inte sagt mig ännu hvad som är ert kristningsnamn."

"Genoveva," svarade hon. "Min egen moder tyckte om det, men min styfmoder säger, att det är namnet på

en galning. Hon tycker, att hon är ung och vacker, men jag tror hon vill bli af med mig, därför att jag nog ser bäst ut af oss två. Hon vill bli gift igen och det är bara en ungarul uppe hos oss, så hon är rädd, att han ska kasta ögonen först på mig."

"Kors i alla dar!" utropade karlen, som tjänte hos Collister. "Om det är någon uppe hos er, som ni känner och som tycker om er, hvarför håller ni er då inte väl med honom?"

En djup rodnad flög öfver flickans ansikte. "Tror ni jag hade talat på det viset om en man jag tyckte om?" frågade hon. Hennes läppar darrade. "Och för öfrigt, så hatar jag honom!" skrek hon. "Han är ingen passande man för en flicka sådan som jag."

"Stackars barn!" sade han igen.

Hon såg medkänslan i hans ögon. "Hvad skulle jag ha gjort?" frågade hon. "Hvad skulle hvarje flicka härute i tallskogen göra, om hon vore lämnad som jag? Jag har hört talas om ställen, där flickor kunna få arbete, och min styfmoder menade, att jag kunde gå till ostronfabrikerna; men hvar skulle jag bo? Och då jag var till fabriken en gång med pappa, blef jag sjuk af luften däromkring. Jag är uppfödd i tallskogen och den har en helt annan lukt."

Han skakade på hufvudet, ehuru välvilligt, öfver detta, som han tyckte, klena skäl, och den bittra pinan af hans missnöje kastade sin skugga öfver hennes ansikte. "Ack, ni förstår det inte," snyftade hon häftigt, "det finns ingen man, som vet huru det känns för en flicka, som haft en far, som omhuldat henne som min, att bli kastad ut i en stad, som hon aldrig sett. Kan ni inte inse, efter ni var så till er, att det skulle vara lättare att komma ut för en enda man? Och så hade jag hört en hel hop om mr Collister, och en del af det var lustigt och det var inte något riktigt ondt, så att jag just satte mig i sinnet på att komma hit och själf se, hvad slags man han var. Kom ihåg," sade hon, lyftande hufvudet, "det var inte för pengarna, utan för hedersamheten också; och jag kan svära på bibeln, att, när jag kom hit, hade jag ingen tanke på, att någon skulle tänka, det skulle vara genant för mr Collister. Jag trodde, han skulle bli riktigt stolt, och förrän vi hade talats vid, tänkte jag aldrig, att det skulle bli så hårdt att tala om det för honom, men nu" — hennes röst darrade och sjönk. "Ack" grät hon, "jag önskade, jag aldrig kommit."

Karlen såg bort från henne. "Önska inte det," sade han hest. "Collister borde vara stolt, om han kan få er till hustru, och han ska ge er ett godt hem och allt hvad ert hjärta kan begära."

Tårar sprungit i hennes ögon och hon gömde hufvudet på knäna för att dölja dem. "Det förstås, det förstås," snyftade hon, "men jag gifte mig hellre med er."

"A-ack!" suckade karlen, som arbetade för Collister. "Jag ville det mycket hellre än du." Och med ett skrätt af förnöjelse slöt han henne i sina armar.

Då de lämnade boden, sken en röd stråle af solnedgången mellan tallarnes grenar. Karlen läste hängläset bakom dem och de ginga längs vägen under älskandes tystnad. Den stora farmen var tommare och liflösare än annars, om man undantar en hästs gnäggande i stallet och en blå rökpelare, som stack upp från ett af de små husen. Flickan pekade på den och log.

"Han ska ha sin kvällsmåltid i kväll," sade hon, "men jag ska laga den sedan. Jag ska baka tunnbröd på samma gång."

"Ja" svarade han, "just det. För hur han än må ha varit mot annat folk, mot mig har han alltid varit mäktig god och, Gud vare lof, han kommer att bli så mot dig också."

Solskivan sjönk bakom jordens mörka linie, men träden stodo ännu etsade mot den röda himlen. Vidt i fjärran hallåde några passerande kreoler. De uppnådde slutet af upphuggningen och skredo genom den tilltagande skymningen. Till slut kommo de till en stig, utom hvilken hon ej ville låta honom gå.

"God natt," sade hon dröjande. Och han tryckte henne till sitt bröst och kysste henne. Sedan stod han och såg efter hennes smärta gestalt, tills den knappast syntes mellan träden. Men just som den skulle till att försvinna, ropade han till varsamt: "Hallå, kom hit!"

Hon återvände leende. "Du är inbunden," sade hon, "hvad är det nu?"

Han tog hennes händer och höll henne ifrån sig, så att han kunde se ansiktet. "Du får inte bli ledsen på mig," sade han, "men det är någonting jag glömt tala om för dig. — Jag är Collister."

TEATER OCH MUSIK.

DRAMATISKA TEATERN har som avslutningsprogram tagit upp Labiches muntrande lustspel "Herr Perrichons resa" med hr *Bergström* i den bornerade vagnmakarens roll. Och typen, sådan hr B. framställde den, blef ej alldeles förvanskad, eftersom skådespelaren en gång för alla lagt sig till med ett spelsätt, som han snart i en half mansålder tillämpat i så godt som alla de roller, han lagt hand vid och som publiken sanktionerat. Detta spelsätt är rutin, rätt godt humör och några små farsknep — voilà tout! Af konst fanns blott en minimal kvantitet, hvadan figuren blef tämligen grund och konventionell, och det var skada, ty rollen är bättre skriven än så.

Hr Bergström lyste i alla händelser som ett ljus bland de uppträdande, hvilka med undantag af hr *Wagner*, visade betänkliga svaghetstecken.

VASATEATERN är nu stängd — förmodligen för alltid. Dess sista nya program utgjordes af en repris af Dellingers "Don Cesar", hvori hr *Schücker* som titelrollens tolkare och hr *Lund* som den drastiske arkivarien rönt mesta bifallet. Fröken *Keyser* var en täck Maritana, men rösten tycktes alldeles ha sinat ut på vårsidan.

LUNDS STUDENTSÅNGFÖRENING, som, då dessa rader komma under våra läsares ögon, är på väg till den stora kulturella världsmarknaden i St Louis, har hos stockholmarna efterlämnat ett oförgätligt minne genom sin konsert i Östermalms kyrka. När hörde de tonälskande hufvudstadsborna senast en så klangskön och själfull manskörsång, som lundensarnes häromdagen? Oss veterligt ej på många år.

Det blef en alldeles ny friskhet och glans öfver den gamla studentsångrepertoaren; prins Gustafs "Värsång", Otto Lindblads "Stridsbön", "Hör oss, Svea", "Olav Tryggvason" m. fl. — hur vackert klingade de ej och hvilken flod af känsla, af fosterlandskärlek vällde ej fram i klara vårböljor ur de många gånger hörda orden!

Som solist medverkade hr *Forsell* i Kjerulfs "Kan det tröste", "Serenad vid strandbredden", Körlings Sten Stureballad och Griegs undersköna "Den store hvide Flok", och dessa nummer blefvo måhända i sin utomordentliga sammansmältning af de olika stämmorna samt genom solistens öfverväldigande röstriekedom programmets glanspunkter.

Då denna elitkör med hr Forsell som solist nu går att i nya världen bringa våra tusentals landsmän därborta en hälsning i toner från den svenska fosterjorden, äro vi förvissade om, att deras mission skall mötas med entusiasm och förståelse af svensk-amerikanarne och att dikt och musik äfven nu skola visa sin förmåga att åter sammanknyta brustna trådar och få slocknande eld att brinna med nya flammor.

En för Idun tagen grupp bild af kören med dess talangfulle ledare, fil. kand. Alfred Berg, återfinnes å annat ställe i detta nummer.

HR RICHARD STRANDBERGS romansafon i Vetenskapsakademien lyckades öfver förväntan väl, trots det vackra värvärdet och publikens vid det här laget nästan utnyttjade intresse för konsalter.

Hr S. sjöng ett antal tyska romanser hvaraf Schumanns "Die beiden Grenadiere" och ännu ett par stycken af samma kraftfulla hållning tycktes ligga bäst för hans röst, som just ej förfogar öfver något smältande väljud, men däremot äger rätt mycken styrka i fortesatser. Hr Elmlad akkompjanjerade.

KRISTIANIA HAANDVÆRKER Sangforening, som under den förlutna veckan gästade hufvudstaden, har låtit stockholmarna stifta bekantskap med en väl sammansjungen och omsorgsfullt skolad manskör, hvars prestationer under den norske musikern *Iver Holters* ledning väckte berättigad förtjusning. Redan vid första konserten i Östermalms kyrka märktes, huru väl rösterna voro samstämda och med hvilken precision dirigentens minsta markeringar följdes.

Men ännu mera kom körens duktighet till sin rätt vid konserten i Musikaliska Akademien, och det var med verklig njutning man bevitnade den förstående tolkningen af sådana rent norska kompositioner som Griegs "Torö liti" och "Bådn låt", vidare samme mästares "Springdans", Johan Selmers "Kjæmpevisen", Reissigers "Olav Tryggvason" och dirigentens känsliga komposition "Jeg reste en deilig sommerkvæld" m. fl. Särskildt ägde kören förmågan af ett delikat pianissimo. Som solist medverkade hr *Halfdan Rode*, hvars baryton klingade särdeles mjuk och behäglig. Dock vidladdes själfva föredraget ställvis af något reserveradt och fraseringen kunde ibland ha varit mera utmejslad.

Publiken var synnerligen frikostig på bifall; men den borde ha visat sin tacksamhet mot de norska sängarne och dess talangfulle dirigent på det ännu effektivare sättet att infinna sig fulltalig, allidenstund kören ädelmodigt nog anslagit en del af inkomsten till våra skollofskolonier. Det låg däri en yttring af uppriktig broderskänsla, som, synes det oss, borde mötts med starkare handslag från svensk sida.

Glöm ej

jubileumsfondens sparbössor!

KÖKSALMANACK

Redigerad af:

ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 5—11 JUNI 1904.

Söndag: Soupe-cremont; fisksoufflé med holländsk sås; stekt fylld svincarré med brynt potatis; vingelé med schäfferhattar.

Måndag: Sjömansbiff; saftsoppa med skorpor.

Tisdag: Palsternackspuré med rostadt bröd; sik, stekt med gräddsås.

Onsdag: Slottsstek med potatis; rabarberkompott med grädda.

Torsdag: Kroppkakor med skiradt smör; soppa på aprikoser.

Fredag: Wienerkotletter med spenat; mandelpudding.

Lördag: Kötsoppa; mannegryns- pudding med saftsås.

RECEPT:

Soupe-cremont (f. 6 pers.) 2 liter stark buljong, 2 morötter, 1 palsternacka, cayennepeppar, salt, frikadeller af kalvfärs, 3 msk. konserverade champignoner.

Beredning: Buljongen klaras på vanligt sätt. Rötterna skrapas, kokas i lätt saltadt vatten och skäras i nätta skivor med legymknif. De nedläggas därefter i den kokande buljongen tillika med frikadellerna och champignoner. Soppan afsmakas med peppar, salt och serveras mycket varm.

Fisksoufflé (f. 6 pers.) 100 gr. smör, 80 gr. hvetemjöl, 4 dcl. grädda, 3 kpkp kokt fisk, (1/2 kg. gädda) 6 ägg, salt, hvitpeppar.

Till formen: 1/2 msk. smör, 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Smör och mjöl sammanfräas och grädden tillsättes litet i sänder under flitig rörning, hvarefter afredningen får ett godt uppkok och hålles upp att kallna. Den kokta fisken plockas fin som risgryn och nedröres i den kalla smeten jämte äggulorna en i sänder. Den afsmakas med kryddorna och sist nedskäras de till hårdt skum slagna ägghvitorna. Massan slås genast i smord och brödbeströdd form och gräddas omkring 1/2 tim. i ordinär ugnsvärme. Soufflén serveras genast den tages ur ugnen.

Stekt fylld svincarré (f. 6 pers.) 1 1/2 kg carré med ben, 3—4 äpplen, 1

hg. katrinplommon, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 1 msk. smör (20 gr.) 1/2 lit. kokande vatten.

Till garnering: 2 hg. katrinplommon.

Beredning: Carrén tvättas med en duk doppad i hett vatten, äpplena skalas och skäras i klyftor, katrinplommonen sköljas i ljumt vatten, förvällas och urkärnas. Köttet lossas vid den tunna sidan af kotlettraden så mycket, att man kan sticka in äppelklyftorna och katrinplommonen, hvarefter det åter hopsys. Carrén brynes i smöret antingen i ugn eller gryta och spädes med vattnet litet i sänder. Till stekningen åtgår omkr. 2 1/2 tim. Serveras med sin egen jus, som silas och skummas noga.

Vingelé (f. 6 pers.) 2 hg. toppsocker, 4 dcl. vatten, skal och saft af 1 citron, 20 gr. gelatin, 3 dcl. franskt vin, 3 dcl. madeira.

Beredning: Af sockret och 3 dcl vatten kokas en klar, simmig lag. Därefter tillsättes genast skalet och saften af citronen jämte det sköljda och i 1 dcl. varmt vatten upplösta gelatinet samt vinet. Blandningen omröres väl och silas genom en i hett vatten urvriden

servett, uppspänd på silstol. Geleét hålles antingen i geléskalet eller i en vacker blickform, förut sköljd med kallt vatten, får stelna och garneras, om det stjälpes upp, med litet sönderhackadt gelé.

Wienerkotletter (f. 6 pers.) 6 hg. benfritt kalkkött, 1 1/2 kg. kokt potatis, 2 msk. fint hackad persilja, 2 msk. grädda, 2 tsk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar.

Till panering: 2 ägg, 1 1/2 kpk. stötta skorpor.

Till stekningen: 3 msk. smör (60 gr.) 3 kpk. buljong eller vatten.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, skäres i tärningar, befrias från senor och hinnor och drives 3 ggr. genom köttkvarn, sista gången tillsammans med potatisen. Färsen arbetas väl tillsammans med persiljan, grädden och kryddorna. Af färsen formas tunna kotletter, hvilka penslas med de uppvispade äggen och vändas i de stötta skorporna. En stekpanna upphettas långsamt, smöret brynes däri och kotletterna läggs och brynas väl på båda sidor. Den kokande buljongen eller vattnet hålles öfver och kotletterna

få sakta genomsteka med tätt slutet lock omkr. 10 min. De serveras med spritarter eller spenat.

Mandelpudding II (f. 6 pers.) 6 ägg, 5 dcl. tunn grädda, 3 msk. socker, 100 gr. sötmandel, 6 bittermandlar, rifna skalet af 1/2 citron, 1 msk. potatismjöl.

Till formen: 2 kpk. strösocker, 2 msk. kokande vatten.

Beredning: Sockret brynes i en tackjärnspanna, spädes med det kokande vattnet, och därmed beklädes en vacker blickform. Äggulorna röras med sockret 1/4 tim., grädden kokas upp och tillsättes under stark vispning, hvarefter krämen får sjuda och tjockna. Kastrullen aflyftes och vispningen fortsattes, tills krämen kallnat. Då tillsättes den skullade och rifna mandeln, citronskalet och potatismjölet. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna ägghvitorna. Massan hålles i den beklädda formen och gräddas i vattenbad i ugn omkr. 3/4 tim. Puddingen uppstjälpes, när mesta hettan afgått

LEDIGA PLATSER

Som

föreståndarinnan för mathållningen m. m. å Sjöofficerssällskapets mess i Karlskrona finnes plats ledig att tillträda den 1 näst. okt. för en i matlagning och öfriga hushållsgöröml fullt kunnig person.

Lön 600 kr. jämte 2ne boställsrum och fritt vivre. Ansökningar, åtföljda af handlingar, styrkande sökandes kompetens, torde snarast möjligt insändas till Sjöofficerssällskapets Ekonomidirektör, Karlskrona, hvilken på begäran meddelar närmare upplysningar.

Bättre flicka, kun. i matl., ej generad att arbeta, komp. på egen hand med jungfru sköta 4 pers. hush., får pl. genast. Kun. i sömn. o. handarb. samt van vid sjukvård företräde. Lön 125 kr. pr. år, allt fritt. Sv. m. foto. o. uppg. å inneh. plats, ålder m. m. till "Familjemedlem", Kalmar p. r.

En anspråkslös, trefl. flicka, som vill sällskapa, sköta o. gifva massage åt en äldre sjuklig man samt delat. något i husliga sysslor, kan få plats genast, om svar med rek. och porträtt sändes till "Godt lynne", Laholm p. r.

En duglig, bildad flicka, ej und. 20 år, som är fullt kunnig i linnesöm, så att hon kan undervisa familjens döttrar däri, samt är villig att deltaga i alla inom ett hus förek. göröml, erh. plats strax i borgerlig fam. i sydskaåsk sköstad emot lön af tjugo kr. pr. mån. Ref. m. fotogr. torde sändas inom 8 dagar t. Iduns exp., Sthlm i bilj. märkt "Husmoders biträde".

En frisk, barnkär flicka, van vid ordn., erh. mot fritt vivre o. fri resa plats såsom husmoders hjälpreda o. familjemedl. i mindre prästgård i Södermanland 1 inst. juni. Jungfru finnes. Snart svar till "Hem P. L.", Iduns exp.

Bättre, huslig, musikalisk flicka omkr. 24 år som vill göra sig nyttig kan mot fritt vivre få komma uti finare familj å större egendom. Sv. m. fotografi märkt "Större gods" Iduns exp. f. v. b.

Sällskap.

En ung, bildad, snäll, anspråkslös och barnkär flicka erhåller plats mot fri inackordering i tjänstemannafamilj. Sv. inom 8 dagar till "E" Halmstad p. r.

I läkarefamilj

i öfre Norrland får bättre, fullt frisk, verkligt barnkär, enkel flicka plats som barnfröken och hjälp för 3 barn (ett spädt). Sv. märkt "Familjemedlem" med betygsskrifter och fotografi samt uppgift å löneanspråk sändes under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Barnfröken.

En bildad, snäll flicka, utan pretentioner, som har lust och fallenhet att hafva hand om barn samt öfvervaka deras läxläsning får plats nu genast. Den sökande bör vara kunnig i sömnad. Utmärkta rekommendationer fordras. Ansök. med betyg och om möjligt fotogr. utbedes till "Box 18", Borås.

Kokerska, van vid större landthushåll, syltning, bakning, slagt och dylikt får plats å större egendom i Stockholms län. Sv. t. "God plats" Iduns Exp. f. v. b.

För lärarinnor, värdinnor, bildade hushållsbiträd., barnfröknar finnas goda platser att söka. Nya Inackord.-byrån, Brunkebergsgat. 3 B, Sthlm. Etabl. 1887.

Sjuksköterskor!

Plats för tvänne väl skolade och meriterade sjuksköterskor finnes nu genast å privat sjukhem i landsortstad. Ansökningar med betyg och referenser torde ingifvas under adress "Sjuksköterskor", Hallandspostens kontor. Halmstad. Obs! Goda löneförmåner.

Under sommaren erhåller dugl. massörs plats på landet mot fritt vivre. Sv. till "1904", Strängnäs.

Privatlärarinnan önskas i prästgård i öfre Norrland till slutet af aug. d. år att undervisa två flickor, 8 o. 10 år, i allm. läroverkens 2 klass kurs. Sv. t. "E. S.", Sorsele.

Att förestå skolhushåll sökes pålitligt fruntimmer. Norra Inackorderingsbyrå, Malmskillnadsgatan 27, Sthlm.

Vid Skolan för sinnesslöa barn

i Kungsbacka finnes en lärarinneplats ledig nästa hösttermin. Ansökan åtföljd af betyg och rekommendationer torde insändas till

Föreståndarinnan.

Adr.: Kungsbacka.

Kostnadstrutt ansökas hushållsbitr., barnfröknar, lärarinnor m. m. Goda platsök. ann Inack. Byrån, Hamngatan 2, III, Norrköping.

Lärarinne-

vikariat är för nästa år ledigt vid Söderhamns Elem. lärov. f. flickor. Lön: 1,075 kr. för 24 t. Ämnen: tyska kl. V—VII (börjas i kl. V) och svenska ämnen i de lägre klasserna. Vistelse utomlands önskas. Vikariatet kan öfvergå till ordinarieplats, då lönen stiger efter vissa år, och full pensionsavgift erlägges. Ansökn. jämte betyg insändes snarast möjligt till Styrelsen.

PLATSSÖKANDE

Bättre flicka kunnig i matlagning, handarbeten m.m. önskar, snarast möjligt aflönad plats. Sv. "M. Å." Husby-by, Mörbj.

Mot fritt vivre medd. undervisning i träsöld o. handarb., äfven för små barn enl. Kindergartenens metod. Goda betyg finnes. Sv. märkt "Slöjd" sändes till Iduns exp.

Ung, bildad, musikalisk flicka,

af god familj, egande god handstil och vana vid skrifgöröml, önsk. pl., helst i familj, där hon äfven kan vara till sällskap o. om så önskas biträda m. husliga göröml. Sv. till "Plikttrogen", Läns-tidningens kontor, Karlskrona.

Sjuttonårig flicka m. värdad upfostran önsk. göra sig nyttig vid hembestyren uti en fint bild. fam., hvarest hon likst. o. omhuldas såsom familjemedlem samt lämnas tid förkofra sig uti allmänbild. ämnen. Ref.-utb. önsk. Adr. "Föräldrar", Iduns exp., Stockholm.

Lärarinna vid Elementarskola

önskar kondition för en del af sommaren. Franska talas. Matematik läses ej. Sv. inom en vecka till "Sommaren 1904", Iduns exp.

Ung, bildad, undervisningsvan tyska önskar sommaren i en familj. Bästa referenser. Sv. till "L. G.", Iduns exp.

Ung, bildad flicka,

af tjänstemannafamilj, van vid ett hems skötande, söker plats i finare familj att gå frun tillhanda. Lön önskas. Sv. till "Edith, 22 år", Iduns exp.

Franskalande

en flicka, hemmastadd äfven i alla hushållssysslor, önskar plats i familj t. hjälp eller öfning i franska. Små anspråk. Sv. t. "M. de F.", Iduns exp., Sthlm.

Plats i familj att gå frun tillh., önsk. omkring 1 juli af 30 års flicka, kunnig i sömnad. Sv. t. "E. W", Strömsfors.

Kondition

för sommaren önskas af latinstudenten Oskar E. Carlsson. Närmare meddelar rektor Örtenblad, Sthlm IV.

En 18 års flicka, frisk o. duktigt fr. godt o. arbetsamt hem, önskar plats i en familj att biträda m. hemska skötande. Önsk. anses som familjemedlem. Sv. t. "G. E. B.", Stockholm p. r.

En engelsk dam önskar plats öfver sommaren i god familj. Goda ref. Miss Edwards, Baron Adelsvärd, Ätvidaberg.

Ung Studentska,

utexam. från Wallinska skolan, önskar und. sommarmån. plats i god familj för att undervisa några barn i ferieläsning. Äger någon undervisningsvana o. är äfven villig att handla dem i pianospelning. Någon lön önskvärd. Sv. till "Tjugu år 1904", Iduns exp.

27-årig prakt., dugl. flicka, önsk. plats 20-årig ant. som värd., hushålls-, hjälp o. sällsk. i hem el. vid bad. Goda betyg, små löneanspråk. Sv. till "Signe", Iduns exp. f. v. b.

Mot fritt vivre önskar bättre flicka pl. snarast möjligt. Van vid alla inom ett hem förekommande göröml, äfven matlagning. Sv. till "Vian", Lund p. r.

Ardertonårig, bildad flicka önskar som sällskap o. hjälp medf. på utrikes resor. Sv. t. "Något språkkunnig", Iduns exp.

Ung, sem.-bild. lärarinna m. utm. bet. fr. guvern.-platser. önsk. i som. mot fritt vivre underv. yngre barn i vanliga skoläm., språk o. musik. Sv. t. "Glad och anspråkslös", Ockelbo p. r.

Ung, exam. sjuksköterska önskar för sommaren medf. någon sjukling till badort. Sv. m. "21" t. Iduns exp. f. v. b.

Ung lärarinna önsk. und. ferierna plats i familj att undervisa i vanliga skolämnen. Villig deltaga i husliga sysslor. Sv. t. "Lärarinna", Saltsjö-Järta p. r., f. v. b.

Ung flicka, som m. goda betyg genomgått 8-kl. läroverk, önskar för sommaren komma i god fam. på landet för att mot fritt vivre underv. barn i vanl. skoläm. samt musik. Sv. t. "Anna", Skara p. r.

En 22 års flicka från landet, önskar från 1 sept. plats i ett hem, att mot någon lön, vara behjälplig m. förefallande göröml. Hälst å egendom där ungdom finnes, i mel. el. södra Sverige. Är skiickl. i sömn., väfn. och handarbeten samt har deltagit i hushåll. Sv. inom 14 dagar till "Thora", Helsingborg p. r.

Anspråkslös, frisk o. gladlynt musikaliskt bild. yngre dam m. trefligt sätt o. utseende, önsk. pl. som sällskap o. hjälp hos bild. fam. el. hos ensam herre el. dam. Sv. emotes tacks. t. "Viola", Göteborg p. r.

En flicka önskar plats till landet som barnfröken för barn ej under 2 år. Sv. till "B. K. 20 år", Iduns exp.

Nyutexaminerad barnmorska, frisk och stark, önskar plats. Sv. märkt "T. S.", Iduns exp.

Plats s. husföreståndarinnan hos bättre ungherre, önsk. af 26 års bättre flicka. Inneh. dyl. pl. m. önsk. ombyte. Sv. tack-samt inom 8 dagar t. "H. A.", Ättersta p. r.

Folkskollärarinnan önsk. mot fritt vivre und. juli o. aug. plats som guvern. "Prästdotter 27 år", Iduns exp., Sthlm.

30-årig, bättre flicka,

prakt., dugl. o. med mångårig vana vid hushåll, önsk. för sommaren plats i liten bättre familj. Goda rek. fr. förut inneh. platser. Sv. t. "Godt lynne", Iduns exp. f. v. b.

19-årig flicka

som genomgått 8-klass. högre elementarläroverk jämte några utvidgningskurser, önskar öfver sommaren plats att tillse o. läsa med några yngre barn samt hjälpa till med skrifgöröml. Sv. inom 8 dagar till "Prästdotter" Walskog p. r.

Undervisningsvan, fransktalande lärarinna söker plats öfver sommaren. Upplys. lämnas på Fredrika-Bremer-Förbundets byrå.

Bildad flicka söker plats, kunnig i matlag., bakt., sömnad, ordentlig, sparsam, glad. Sv. "Villig, duglig" under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm.

Lärarinna,

bosatt i Stockholm, utexaminerad från Högre Lärarinneseminarier, önskar nästa läsår meddela undervisning i familj 3 å 5 timmar dagligen. Goda ref. Sv. till "Språkkunnig", Iduns exp.

Värdinna.

Verkligt duglig, bildad, musikalisk flicka önskar 1 juli ell. sept. plats i godt hem. Utm. refer. Sv. till "Glad lynne" und. adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

En flicka, 25 år gammal, förlofvad, önskar erhålla plats i bättre familj, helst på landet eller i mindre stad, som hjälp och sällskap. På lön fästes mindre afseende. Sv. till "E. R.", Hofmantorp.

Plats söker bildad huslig flicka, kunnig i matl., bakt., sömnad, handarb. m. m. Sv. "Villig hjälpreda" Iduns exp. f. v. b.

Värdinna.

En praktisk, musikalisk och fin medelålders dam önskar nu eller senare själfständigt förestå bildadt hem och handleda barn om sådana finnes. Utmärkta referenser och betyg från sad. plats. Snart sv. t. "Värdefull", Iduns exp., Sthlm.

Ung gymnast önskar genast plats vid badort ell. i familj. Sv. torde godhetsfullt sänd. till "Anna" p. r. Öfvedskloster.

Skickl. lärarinna, undervisningsvan i alla sv. ämnen, speciellt musik, handarb. söker plats. Barnkär, nitisk. Sv. "Goda Framsteg", Iduns exp.

Ung flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk samt under sommaren för språkstudier kommer att vistas i Tyskland, önskar till hösten plats som lärarinna för att undervisa i vanliga skolämnen, språk och musik. Närmare upplysningar kunna erhållas af föreståndarinnan för Risbergsskolan, fr. A. Lundgren, Örebro. Sv. till "I. B.", Örebro p. r.

Inackordering i vacker trakt finnes för 2 unga flickor. Sv. till Prästgården, Öfverum.

Unga flickor som önska inackordering under sommaren, eller under längre tid vilja erhålla utbildning i skötsel af landthushåll, mottagas å naturskönt belägen egendom i norra Uppland. Sv. till "Landthushåll 1904" Iduns exp.

En ung flicka önskar under sommar-månaderna inackordering i treflig familj, helst där ungdom finnes. Sv. torde sändas till "Marie" Eslöf p. r.

Billig Inackordering

erhåller för trädgårdsskötsel intresserad ung flicka på naturskön egendom i närheten af Lidköping. Sv. till "Gartner", Lidköping p. r.

Inackordering

önskas från midten af juli under en månad i godt och trefligt hem af ung dam. Gärna i Norge eller vid Västkusten. Sv. med referenser och pris till "Godt kost", Iduns exp.

Pension in Lübeck

angenehmer Aufenthalt: Unterricht im Deutschen kostenlos. Monatlich M. 100. Viele Empfehlungen in Schweden. Ad. Koch. Leiter der Mittelschule u. der Lehrerinnen-Bildungsanstalt

Inackorderingar emottagas i ett bildadt, enkelt hem på landet invid järnvägsstation och Göta elf. Pris 45 kr. pr. mån. Sv. till "Enkelt hem", Elfängen.

Inackordering på landet, i Värmland eller Nerike, önskas för en ung fru och två gossar, 3 1/2 o. 5 1/2 år, und. 5—6 veckor från den 10—12 juli. Sv. till "M.", Kristinehamn p. r.

Inackordering f. unga flickor f. att lära tyska språket i f. hem. Sv. till Fru I. Katzenstein, Hannover, Karolinenstr. 4. Bästa referenser.

Studentska önsk. inack. 20 juni—20 aug. nära ell. långt ifrån Sthlm. Sv. med utförliga beskrifn. och prisuppgift till "Vid sjö", Iduns exp.

En ung flicka önskar inackordering på större herrgård ell. vid bruk, där ungdom finnes, för att lära hushåll. Hälst i Värmland. Sv. m. prisuppgift till "Genast 25", Iduns exp.

En eller två damer kunna und. sommar-månaderna erhålla inackordering hos familj vid Helby Brunn. Friskt läge i barrskog. Varma bad och fullständig kneipp. Vidare upplys. lämnas af Bankdirektör Åkerstein, Eskilstuna. Rikst. 97

På centralt belägen Herrgård mottag. damer i inack. Underv. i matlag. o. öfriga hushållsgöröml. meddel. om så önskas. Sv. till "Inackordering" Kontoret Svea, Norrköping.

Ett hem

önskas på landet eller i stad för en 14 års flicka. Sv. med prisuppgift torde godhetsfullt insändas till Juvelerare G. A. Dahlgren, Malmö.

För en flicka

i konfirmationsåldern eller därund., som vill dela rum med familjens egen dotter, finnes t. hösten tillfälle t. inack. uti godt hem i Strängnäs. Sv. till "L. S." under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Sommarinackordering

kan erh. för tvänne fruntim. — ej sjuka el. lungsjuktiga — som vilja dela rum. Frisk, vacker trakt. Pris 40 kr. i mån. Sv. t. Odensvi komministergård, Köping